

**Bryssel den 13 juni 2025
(OR. en)**

**10274/25
ADD 5**

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0163 (NLE)**

**AELE 52
CH 18
MI 395
ESPACE 47**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	13 juni 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 308 annex
Ärende:	BILAGA till Förslag till rådets beslut om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av ett brett avtalspaket som syftar till att konsolidera, fördjupa och utvidga de bilaterala förbindelserna med Schweiziska edsförbundet, och om provisorisk tillämpning av avtalet om villkor för Schweiziska edsförbundets deltagande i Europeiska unionens rymdprogrambyrå

För delegationerna bifogas dokument COM(2025) 308 - Annex 5.

Bilaga: COM(2025) 308 annex

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.6.2025
COM(2025) 308 final

ANNEX 5

BILAGA

till

Förslag till rådets beslut

om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av ett brett avtalspaket som syftar till att konsolidera, fördjupa och utvidga de bilaterala förbindelserna med Schweiziska edsförbundet, och om provisorisk tillämpning av avtalet om villkor för Schweiziska edsförbundets deltagande i Europeiska unionens rymdprogrambyrå

ÄNDRINGSPROTOKOLL TILL AVTALET MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH
SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET OM HANDEL MED JORDBRUKSPRODUKTER

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen*,

och

SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET, nedan kallat *Schweiz*,

nedan kallade *parterna*,

SOM ERINRAR om syftet med avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter, upprättat i Luxemburg den 21 juni 1999 (nedan kallat *avtalet*), att stärka frihandeln mellan parterna genom att förbättra respektive parts tillträde till den andra partens marknad för jordbruksprodukter,

SOM ERINRAR om parternas suveränitet över deras respektive jordbrukspolitik,

SOM ÄR MEDVETNA om behovet av att ändra avtalet efter inrättandet av ett gemensamt område för livssäkerhet genom protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livssäkerhet till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter, upprättat i [...] den [...] (nedan kallat *protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livssäkerhet*), vilket omfattar vissa områden som hittills har reglerats genom avtalet,

SOM ÄR MEDVETNA om behovet av att anpassa avtalets institutionella bestämmelser för att stärka avtalets ändamålsenlighet och effektivitet och säkerställa samstämmighet med det gemensamma området för livsmedelssäkerhet,

SOM BEKRÄFTAR att avtalet bör bygga på jämlikhet, ömsesidighet och en övergripande balans mellan fördelar, rättigheter och skyldigheter för parterna inom de områden som omfattas av avtalet,

SOM ERINRAR om den inneboende kopplingen mellan avtalet och de sex övriga avtalen mellan Europeiska gemenskapen och Schweiz, upprättade i Luxemburg den 21 juni 1999,

SOM BEKRÄFTAR den inneboende kopplingen mellan avtalet och det gemensamma område för livsmedelssäkerhet som upprättas genom protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet, med vilket det bildar en sammanhängande helhet.

HÄRIGENOM ÖVERENSKOMS FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Ändringar av detta avtal och dess bilagor

Avtalet ska ändras på följande sätt:

1. Alla hänvisningar till ”Europeiska gemenskapen” eller till ”gemenskapen” i avtalet ska tolkas som hänvisningar till Europeiska unionen.
2. Artikel 5 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 5

Avlägsna tekniska hinder för handeln med jordbruksprodukter

För att främja handeln med jordbruksprodukter ska parterna avlägsna eller minska tekniska hinder i enlighet med följande bilagor till avtalet:

- Bilaga 7 om handel med vin och vinprodukter.
- Bilaga 8 om ömsesidigt erkännande och skydd av beteckningar för spritdrycker och aromatiserade vinbaserade drycker
- Bilaga 9 om ekologiskt producerade jordbruksprodukter och livsmedel.
- Bilaga 10 om erkännande av kontroller av överensstämmelsen med handelsnormerna för färsk frukt och färska grönsaker.

- Bilaga 12 om skydd för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel.”

3. Artikel 6 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 6

Gemensamma jordbrukskommittén

1. En gemensam jordbrukskommitté upprättas härmed.

Gemensamma jordbrukskommittén ska bestå av företrädare för parterna.

2. Ordförandeskapet i gemensamma jordbrukskommittén ska innehas gemensamt av en företrädare för unionen och en företrädare för Schweiz.

3. Gemensamma jordbrukskommittén ska

- a) säkerställa att detta avtal fungerar väl samt förvaltas och tillämpas på ett ändamålsenligt sätt,
- b) utgöra ett forum för ömsesidigt samråd och kontinuerligt informationsutbyte mellan parterna, särskilt i syfte att finna en lösning på eventuella svårigheter att tolka eller tillämpa avtalet i enlighet med artikel 7a,

- c) utfärda rekommendationer till parterna i frågor som rör detta avtal,
- d) anta beslut när så föreskrivs i detta avtal, och
- e) utöva alla andra befogenheter som den tilldelas genom detta avtal.

4. Gemensamma jordbrukskommittén ska fatta beslut enhälligt.

Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra dem.

5. Gemensamma jordbrukskommittén ska sammanträda minst en gång om året, alternativt i Bryssel och Bern, om inte medordförandena beslutar något annat. Den ska också sammanträda på begäran av någon av parterna. Medordförandena får komma överens om att ett sammanträde i gemensamma jordbrukskommittén ska hållas via videokonferens eller telekonferens.

Gemensamma jordbrukskommittén får anta beslut genom ett skriftligt förfarande.

6. Gemensamma jordbrukskommittén ska fastställa sin arbetsordning vid sitt första sammanträde.

7. Gemensamma jordbrukskommittén får fatta beslut om inrättande av arbetsgrupper eller expertgrupper som kan bistå kommittén vid utövandet av dess uppdrag.”

4. Artikel 7 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 7

Exklusivitetsprincipen

Parterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal på annat sätt än genom dem som föreskrivs i detta avtal.”

5. Följande artiklar ska införas:

”ARTIKEL 7a

Förfarande vid svårigheter med tolkning eller tillämpning

1. Om det uppstår problem med tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska parterna samråda med varandra i gemensamma jordbrukskommittén för att finna en ömsesidigt godtagbar lösning. I detta syfte ska alla användbara uppgifter lämnas till gemensamma jordbrukskommittén så att den kan göra en ingående granskning av situationen. Gemensamma jordbrukskommittén ska undersöka alla möjligheter som gör att avtalet kan fortsätta att fungera väl.
2. Om gemensamma jordbrukskommittén inte kan finna en lösning på den svårighet som avses i punkt 1 inom tre månader från den dag då den fick svårigheten överlämnad till sig får endera av parterna begära att en skiljedomstol löser tvisten i enlighet med de regler som fastställs i protokollet om skiljedomstolen till avtalet.

3. Varje part ska vidta nödvändiga åtgärder för att i god tro följa skiljedomstolens beslut.

Parten som av skiljedomstolen har befunnits inte ha följt detta avtal ska genom gemensamma jordbrukskommittén underrätta den andra parten om vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljedomstolens beslut.

4. Det förfarande som avses i punkt 2 i denna artikel ska inte påverka beviljade och fastställda medgivanden i bilagorna 1–3 i detta avtal och förvaltningen av dessa.

ARTIKEL 7b

Kompensationsåtgärder

1. Om parten som av skiljedomstolen har befunnits inte ha följt detta avtal inte underrättar den andra parten, inom en rimlig tidsfrist som fastställs i enlighet med artikel IV.2.6 i protokollet om skiljedomstolen till detta avtal, om de åtgärder som den har vidtagit för att följa skiljedomstolens beslut, eller om den andra parten anser att de meddelade åtgärderna inte följer skiljedomstolens beslut, får denna andra part vidta proportionella kompensationsåtgärder inom ramen för detta avtal eller protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet (nedan kallade *kompensationsåtgärder*) för att avhjälpa en potentiell obalans. Den ska underrätta den part som av skiljedomstolen har konstaterats inte ha följt avtalet om kompensationsåtgärderna, vilka ska anges i underrättelsen. Dessa kompensationsåtgärder ska träda i kraft tre månader efter dagen för denna underrättelse.

2. Om gemensamma jordbrukskommittén inte har fattat något beslut inom en månad från dagen för det att de planerade kompensationsåtgärderna anmäldes om att tillfälligt avbryta, ändra eller helt upphäva dessa kompensationsåtgärder får endera parten hänskjuta frågan om kompensationsåtgärdernas proportionalitet till ett skiljeförfarande, i enlighet med protokollet om skiljedomstolen till detta avtal.

3. Skiljedomstolen ska fatta beslut inom de tidsfrister som anges i artikel III.8.3 i protokollet om skiljedomstolen till detta avtal.

4. Kompensationsåtgärder ska inte ha retroaktiv verkan. I synnerhet ska de rättigheter och skyldigheter som enskilda och ekonomiska aktörer redan förvärvat innan kompensationsåtgärderna träder i kraft bevaras.”

6. I artikel 9 ska titeln ersättas med följande:

”Sekreteress”

7. Följande artikel ska införas:

”ARTIKEL 9a

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga uppgifter som inte är säkerhetsskyddsklassificerade

1. Ingenting i detta avtal ska tolkas som en skyldighet för en part att göra säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter tillgängliga.

2. Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller säkerhetsskyddsklassificerat material som tillhandahålls av eller utbyts mellan parterna enligt detta avtal ska hanteras och skyddas i enlighet med avtalet mellan Schweiziska edsförbundet och Europeiska unionen om säkerhetsförfaranden för utbyte av sekretessbelagda uppgifter, upprättat i Bryssel den 28 april 2008, och eventuella säkerhetsarrangemang som genomför det.

3. Gemensamma jordbrukskommittén ska genom beslut anta instruktioner för att säkerställa skyddet av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som utbyts mellan parterna.”

8. I artiklarna 11, 12.2 och 13.2 ska ordet ”kommittén” ersättas med orden ”gemensamma jordbrukskommittén”.

9. Artikel 15 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 15

Bilagor, tillägg och protokoll

Bilagorna till detta avtal, inbegripet tilläggen till dessa, och protokollet om skiljedomstolen till detta avtal, ska utgöra en integrerad del av avtalet.”

10. Artikel 16 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 16

Territoriellt tillämpningsområde

Detta avtal ska tillämpas på dels territoriet inom vilket fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tillämpas, på de villkor som fastställs i de fördragen, dels på Schweiz territorium.”

11. I artikel 17 ska följande punkter läggas till:

”5. Om detta avtal sägs upp i enlighet med punkt 3 ska protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet upphöra att gälla på det datum som avses i punkt 4.

6. Om avtalet upphör att gälla ska de rättigheter och skyldigheter som enskilda och ekonomiska aktörer redan har förvärvat enligt detta avtal kvarstå. Parterna ska genom ömsesidig överenskommelse avgöra hur de rättigheter som är under förvärvande ska behandlas.”

12. Bilagorna 4, 5, 6 och 11 ska upphöra att gälla den dag då protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet träder i kraft.

13. Texten i bilagan till detta protokoll ska läggas till som ett protokoll till avtalet.

ARTIKEL 2

Övergångstillämpning av bilagorna 4, 5, 6 och 11 till avtalet

Effekterna av bilagorna 4, 5, 6 och 11 ska upprätthållas under den övergångsperiod som fastställs i artikel 32 i protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet, vilken enligt den bestämmelsen ska börja löpa den dag då protokollet träder i kraft och sluta inte senare än 24 månader efter dess ikraftträdande.

För tillämpningen av avtalet ska slutdatumet för den övergångsperioden fastställas genom ett beslut av gemensamma jordbrukskommittén som inrättas enligt artikel 6 i avtalet efter anmälan av gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet som inrättas genom artikel 11 i protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet.

ARTIKEL 3

Ikraftträdande

1. Detta protokoll ska ratificeras eller godkännas av parterna i enlighet med deras egna förfaranden. Parterna ska underrätta varandra om att de interna förfaranden som är nödvändiga för detta protokolls ikraftträdande har slutförts.

2. Detta protokoll ska träda i kraft den första dagen i den andra månaden efter den sista underrättelsen om följande instrument:

- a) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer.
- b) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer.
- c) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart.
- d) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart.
- e) Protokoll om statligt stöd till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart.
- f) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om gods- och persontransporter på väg och järnväg.

- g) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om gods- och persontransporter på väg och järnväg.
- h) Protokoll om statligt stöd till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om gods- och persontransporter på väg och järnväg.
- i) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse.
- j) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse.
- k) Avtal mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna i Europeiska unionen.
- l) Avtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om Schweiziska edsförbundets deltagande i unionsprogram.
- m) Avtal mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om villkoren för Schweiziska edsförbundets deltagande i Europeiska unionens rymdprogrambyrå.

Som skedde i [...] den [...] i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade, vederbörligen befullmäktigade, undertecknat detta protokoll.

(Underskrifter, med verkan, på alla 24 EU-språk: ”För Europeiska unionen” och ”För Schweiziska edsförbundet”)

PROTOKOLL OM SKILJEDOMSTOLEN TILL AVTALET MELLAN EUROPEISKA
GEMENSKAPEN OCH SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET OM HANDEL MED
JORDBRUKSPRODUKTER

KAPITEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

ARTIKEL I.1

Tillämpningsområde

Om en av parterna (nedan kallade *parterna*) hänskjuter en tvist för skiljedom i enlighet med artikel 7a.2 eller 7b.2 i avtalet ska reglerna i detta protokoll tillämpas.

ARTIKEL I.2

Registreringsenhets- och sekretariatstjänster

Den internationella byrån vid permanenta skiljedomstolen i Haag (nedan kallad *den internationella byrån*) ska utföra en registreringsenhets funktioner och tillhandahålla nödvändiga sekretariatstjänster.

ARTIKEL I.3

Meddelanden om och beräkning av tidsfrister

1. Meddelanden, inbegripet förslag, får sändas med vilket kommunikationsmedel som helst som intygar att de överförts eller som gör det möjligt att intyga detta.
2. Sådana meddelanden får endast sändas elektroniskt om en adress har angetts eller godkänts av en part särskilt för detta ändamål.
3. Sådana meddelanden som delges parterna ska, när det gäller Schweiz, sändas till den schweiziska avdelningen för Europafrågor vid det federala utrikesministeriet och, när det gäller unionen, till kommissionens rättstjänst.

4. Alla tidsfrister som fastställs i detta protokoll ska löpa från och med dagen efter det att en händelse inträffar eller en åtgärd vidtas. Om den sista dagen för överlämnande av en handling infaller på en arbetsfri dag vid unionens institutioner eller vid Schweiz förvaltning ska tidsperioden för överlämnandet av handlingen löpa ut påföljande arbetsdag. Arbetsfria dagar som faller inom tidsfristen ska räknas.

ARTIKEL I.4

Meddelande om skiljeförfarande

1. Den part som tar initiativ till skiljeförfarande (nedan kallad *sökanden*) ska sända ett meddelande om skiljeförfarande till den andra parten (nedan kallad *svaranden*) och till den internationella byrån.
2. Ett skiljedomsförfarande ska anses ha inletts dagen efter det att svaranden har tagit emot meddelandet om skiljeförfarande.
3. Meddelandet om skiljeförfarande ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Begäran om att tvisten ska hänskjutas till skiljedomsförfarande.
 - b) Parternas namn, adress och kontaktuppgifter.
 - c) Namn på och adress till sökandens ombud.

- d) Den rättsliga grunden för förfarandet (artikel 7a.2 eller 7b.2 i avtalet) och
 - i) i de fall som avses i artikel 7a.2 i avtalet, den tvistefråga som officiellt förts upp för lösning på gemensamma jordbrukskommitténs dagordning i enlighet med artikel 7a.1 i avtalet, och
 - ii) i de fall som avses i artikel 7b.2 i avtalet, skiljedomstolens beslut, eventuella genomförandeåtgärder enligt artikel 7a.3 i avtalet och de omtvistade kompensationsåtgärderna.
 - e) Angivande av en regel som orsakar eller har samband med tvisten.
 - f) En kortfattad beskrivning av tvisten.
 - g) Utseendet av en skiljeman eller, om fem skiljemän ska utnämnas, utseendet av två skiljemän.
4. Eventuella påståenden om tillräckligheten av meddelandet om skiljedomsförfarande får inte hindra inrättandet av skiljedomstolen. Tvisten ska avgöras slutgiltigt av skiljedomstolen.

ARTIKEL I.5

Svar på meddelandet om skiljeförfarande

1. Inom 60 dagar från mottagandet av meddelandet om skiljeförfarande ska svaranden skicka ett svar på meddelandet om skiljeförfarande till sökanden och den internationella byrån, som ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Parternas namn, adress och kontaktuppgifter.
 - b) Namn på och adress till svarandens ombud.
 - c) Svar på de uppgifter som lämnats i meddelandet om skiljeförfarande i enlighet med artikel I.4.3 d–f.
 - d) Utseendet av en skiljeman eller, om fem skiljemän ska utnämnas, utseendet av två skiljemän.
2. Avsaknad av, eller ofullständigt eller för sent, svar från svaranden på meddelandet om skiljeförfarande får inte hindra att en skiljedomstol upprättas. Tvisten ska avgöras slutgiltigt av skiljedomstolen.
3. Om svaranden i sitt svar på meddelandet om skiljeförfarande begär att skiljedomstolen ska bestå av fem skiljemän, ska sökanden utse ytterligare en skiljeman inom 30 dagar från mottagandet av svaret på meddelandet om skiljeförfarande.

ARTIKEL I.6

Ombud och biträde

1. Parterna ska företräddas i skiljedomstolen av ett eller flera ombud. Ombuden får biträddas av rådgivare eller advokater.
2. Varje ändring av ombuden eller deras adresser ska meddelas den andra parten, den internationella byrån och skiljedomstolen. Skiljedomstolen får när som helst, på eget initiativ eller på begäran av en part, begära bevis för de befogenheter som tilldelats parternas ombud.

KAPITEL II

SKILJEDOMSTOLENS SAMMANSÄTTNING

ARTIKEL II.1

Antal skiljemän

Skiljedomstolen ska bestå av tre skiljemän. Om sökanden i sitt meddelande om skiljeförfarande eller svaranden i sitt svar på meddelandet om skiljeförfarande så begär ska skiljedomstolen bestå av fem skiljemän.

ARTIKEL II.2

Utnämning av skiljemän

1. Om tre skiljemän ska utnämnas ska var och en av parterna utse en av dem. De två skiljemän som utnämns av parterna ska välja den tredje skiljemannen, som ska vara skiljedomstolens ordförande.
2. Om fem skiljemän ska utnämnas ska var och en av parterna utse två av dem. De fyra skiljemän som utnämns av parterna ska välja den femte skiljemannen, som ska vara skiljedomstolens ordförande.
3. Om skiljemännen inom 30 dagar efter utseendet av den sista skiljeman som utnämns av parterna inte har nått en överenskommelse om valet av skiljedomstolens ordförande, ska ordföranden utnämnas av permanenta skiljedomstolens generalsekreterare.
4. För att bistå vid valet av skiljemän som ska ingå i skiljedomstolen ska en vägledande förteckning upprättas, och vid behov uppdateras, över personer med de kvalifikationer som avses i punkt 6 och den ska vara gemensam för alla bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar samt för avtalet mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om hälsa, upprättat i [...] den [...] (nedan kallat *avtalet om hälsa*), avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter, upprättat i Luxemburg den 21 juni 1999 (nedan kallat *avtalet om handel med jordbruksprodukter*) samt avtalet mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets regelbundna ekonomiska bidrag för att minska ekonomiska och sociala skillnader i Europeiska unionen, upprättat i [...] den [...] (nedan kallat *avtalet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag*). Gemensamma jordbrukskommittén ska för tillämpningen av avtalet anta och uppdatera denna förteckning genom ett beslut.

5. Om en part underlåter att utse en skiljeman ska permanenta skiljedomstolens generalsekreterare utnämna den skiljemannen från den förteckning som avses i punkt 4. I avsaknad av en sådan förteckning ska skiljemannen utnämnas genom att den permanenta skiljedomstolens generalsekreterare lottar bland de personer som formellt har föreslagits av en part eller båda parterna för tillämpningen av punkt 4.

6. De personer som ingår i skiljedomstolen ska vara högt kvalificerade personer, med eller utan anknytning till parterna, vars oberoende och avsaknad av intressekonflikter garanteras tillsammans med ett brett spektrum av erfarenheter. I synnerhet ska de ha dokumenterad sakkunskap inom juridik och de frågor som omfattas av detta avtal; de får inte ta emot instruktioner från någon av parterna; och de ska uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering vad gäller frågor som har samband med tvisten. Skiljedomstolens ordförande ska också ha erfarenhet av tvistlösningsförfaranden.

ARTIKEL II.3

Skiljemännens förklaringar

1. När en person kan komma att utnämnas till skiljeman ska han eller hon rapportera alla omständigheter som kan ge upphov till berättigade tvivel om hans eller hennes opartiskhet eller oberoende. Från och med utnämningen och under hela skiljeförfarandet ska en skiljeman utan dröjsmål rapportera sådana omständigheter till parterna och till övriga skiljemän, om han eller hon inte redan har gjort det.

2. En skiljeman får avsättas om det föreligger omständigheter som skulle kunna ge upphov till berättigade tvivel om skiljemannens opartiskhet eller oberoende.

3. En part får endast begära att en skiljeman som den har utnämnt avsätts av ett skäl som den har fått kännedom om efter utnämningen.

4. Om en skiljeman underlåter att agera eller om det rättsligt eller faktiskt är omöjligt för en skiljeman att fullgöra sitt uppdrag, ska det förfarande för avsättande av skiljemän som anges i artikel II.4 tillämpas.

ARTIKEL II.4

Avsättande av skiljemän

1. En part som önskar avsätta en skiljeman ska lämna in en begäran om avsättning inom 30 dagar från den dag då parten underrättades om utnämningen av skiljemannen eller inom 30 dagar från den dag då parten fick kännedom om de omständigheter som avses i artikel II.3.

2. Begäran om avsättning ska skickas till den andra parten, till den avsatta skiljemannen, till övriga skiljemän och till den internationella byrån. Den ska ange skälen till begäran om avsättning.

3. När en begäran om avsättning har gjorts kan den andra parten godta begäran om avsättning. Skiljemannen i fråga får också själv avgå. Godtagandet eller avgången innebär inte ett erkännande av skälen till begäran om avsättning.

4. Om den andra parten inte godtar begäran om avsättning, eller om skiljemannen i fråga inte själv avgår, inom 15 dagar från dagen för underrättelsen om begäran om avsättning får den part som begär avsättningen begära att generalsekreteraren för den permanenta skiljedomstolen fattar ett beslut om avsättningen.

5. Om inte parterna kommer överens om något annat ska skälen till beslutet anges i det beslut som avses i punkt 4.

ARTIKEL II.5

Ersättande av skiljeman

1. Om det är nödvändigt att ersätta en skiljeman under skiljeförfarandet ska, om inte annat följer av punkt 2 i denna artikel, en ersättare utnämnas eller väljas i enlighet med det förfarande i artikel II.2 som är tillämpligt på utnämningen eller valet av den skiljeman som ska ersättas. Detta förfarande ska tillämpas även om en part inte har utövat sin rätt att utnämna eller delta i utnämningen av den skiljeman som ska ersättas.

2. Om en skiljeman ersätts ska förfarandet återupptas i det skede då den ersatta skiljemannen upphörde att utföra sina uppgifter, såvida inte skiljedomstolen beslutar något annat.

ARTIKEL II.6

Ansvarsbefrielse

Utom vid avsiktliga fel eller grov vårdslöshet avstår parterna i största möjliga utsträckning enligt gällande lag från att väcka talan mot skiljemännen för en handling eller underlåtenhet i samband med skiljeförfarandet.

KAPITEL III

SKILJEFÖRFARANDET

ARTIKEL III.1

Allmänna bestämmelser

1. Dagen för inrättandet av skiljedomstolen ska vara den dag då den sista skiljemannen godtog sin utnämning.
2. Skiljedomstolen ska säkerställa att parterna behandlas lika och att var och en av dem i ett lämpligt skede av förfarandet har tillräckliga möjligheter att hävda sina rättigheter och lägga fram sin sak. Skiljedomstolen ska genomföra förfarandet på ett sådant sätt att förseningar och onödiga utgifter undviks och det säkerställs att tvisten mellan parterna löses.
3. En förhandling ska anordnas, såvida inte skiljedomstolen beslutar något annat, efter att ha hört parterna.
4. När en part skickar ett meddelande till skiljedomstolen ska den göra detta genom den internationella byrån och samtidigt skicka en kopia till den andra parten. Den internationella byrån ska skicka en kopia av detta meddelande till var och en av skiljemännen.

ARTIKEL III.2

Plats för skiljeförfarandet

Skiljeförfarandet äger rum i Haag. Skiljedomstolen får, om exceptionella omständigheter så kräver, sammanträda på en annan plats som den anser lämplig för sina överläggningar.

ARTIKEL III.3

Språk

1. Förfarandespråken ska vara franska och engelska.
2. Skiljedomstolen får besluta att alla handlingar som bifogas inlagan eller svaromålet och alla ytterligare handlingar som på originalspråket läggs fram under förfarandet ska åtföljas av en översättning till ett av förfarandespråken.

ARTIKEL III.4

Inlaga

1. Sökanden ska sända sin inlaga skriftligen till svaranden och till skiljedomstolen via den internationella byrån, inom den tidsfrist som fastställts av skiljedomstolen. Sökanden får besluta att betrakta sitt meddelande om skiljeförfarande enligt artikel I.4 som en inlaga, förutsatt att det också uppfyller villkoren i punkterna 2 och 3 i denna artikel.

2. Inlagan ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Den information som anges i artikel I.4.3 b–f.
 - b) En redogörelse för de faktiska omständigheter som lagts fram till stöd för yrkandet.
 - c) De rättsliga argument som anförts till stöd för yrkandet.
3. Inlagan ska i möjligaste mån åtföljas av alla handlingar och andra bevis som den sökande tar upp eller hänvisa till dem.

ARTIKEL III.5

Svaromål

1. Svaranden ska sända svaromålet skriftligen till sökanden och till skiljedomstolen via den internationella byrån, inom den tidsfrist som fastställts av skiljedomstolen. Svaranden får besluta att betrakta svaret på det meddelande om skiljeförfarande som avses i artikel I.5 som ett svaromål, förutsatt att svaret på meddelandet om skiljeförfarande också uppfyller villkoren i punkt 2 i denna artikel.
2. Svaromålet ska innehålla svar på de punkter i inlagan som anges i enlighet med artikel III.4.2 a–c i detta protokoll. Det ska i möjligaste mån åtföljas av alla handlingar och andra bevis som svaranden nämner eller hänvisa till dem.

3. I svaromålet, eller i ett senare skede av skiljeförfarandet om skiljedomstolen beslutar att omständigheterna motiverar en försening, får svaranden inge ett genkärsmål förutsatt att skiljedomstolen är behörig att pröva frågan.

4. Artikel III.4.2 och III.4.3 ska tillämpas på ett genkärsmål.

ARTIKEL III.6

Skiljedomshörighet

1. Skiljedomstolen ska avgöra om den är behörig på grundval av artikel 7a.2 eller 7b.2 i avtalet.

2. I de fall som avses i artikel 7a.2 i avtalet ska skiljedomstolen ha mandat att pröva den tvistefråga som officiellt förts upp för lösning på gemensamma jordbrukskommitténs dagordning i enlighet med artikel 7a.1 i avtalet.

3. I de fall som avses i artikel 7b.2 i avtalet ska den skiljedomstol som har prövat huvudmålet ha mandat att pröva proportionaliteten i de omtvistade kompensationsåtgärderna, inbegripet när dessa åtgärder helt eller delvis har vidtagits genom protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet.

4. En invändning om rättegångshinder till följd av att skiljedomstolen inte är behörig ska göras senast i svaromålet eller, om det rör sig om ett genkärsmål, i svaret. Det faktum att en part har utnämnt en skiljeman eller deltagit i utnämningen ska inte frånta parten rätten att göra en sådan invändning om rättegångshinder. Invändningen om att tvisten skulle överskrida skiljedomstolens behörighet och därmed utgöra ett rättegångshinder ska göras så snart frågan som påstås leda till att behörigheten överskrids tas upp under skiljeförfarandet. Skiljedomstolen får under alla omständigheter bifalla en invändning om rättegångshinder som görs efter det att den fastställda tidsfristen har löpt ut, om den anser att förseningen berodde på ett giltigt skäl.

5. Skiljedomstolen får fatta ett avgörande om den invändning om rättegångshinder som avses i punkt 4 antingen genom att behandla den som en preliminär fråga eller genom avgörandet i saken.

ARTIKEL III.7

Andra skriftliga inlagor

Skiljedomstolen ska, efter att ha samrått med parterna, besluta vilka andra skriftliga inlagor utöver inlagan och svaromålet som parterna ska eller får inge och den ska fastställa tidsfristen för ingivandet av dessa andra inlagor.

ARTIKEL III.8

Tidsfrister

1. De tidsfrister som skiljedomstolen fastställer för översändande av de skriftliga handlingarna, inbegripet inlagan och svaromålet, får inte överstiga 90 dagar såvida inte parterna kommer överens om något annat.
2. Skiljedomstolen ska fatta sitt slutliga beslut inom 12 månader från den dag då den inrättades. Under exceptionella, särskilt svåra omständigheter får skiljedomstolen förlänga denna period med upp till ytterligare tre månader.
3. De tidsfrister som anges i punkterna 1 och 2 ska halveras
 - a) på sökandens eller svarandens begäran om skiljedomstolen, inom 30 dagar efter begäran och efter att ha hört den andra parten, beslutar att ärendet är brådskande, eller
 - b) om parterna är överens om detta.
4. I de fall som avses i artikel 7b.2 i avtalet ska skiljedomstolen fatta sitt slutliga beslut inom sex månader från den dag då kompensationsåtgärderna anmäldes i enlighet med artikel 7b.1 i avtalet.

ARTIKEL III.9

Interimistiska åtgärder

1. I de fall som avses i artikel 7b.2 i avtalet får endera parten när som helst under skiljeförfarandet ansöka om interimistiska åtgärder som innebär att kompensationsåtgärderna tillfälligt avbryts.
2. Ansökningar enligt punkt 1 ska innehålla uppgifter om saken, de omständigheter som ställer krav på skyndsamhet och de grunder avseende faktiska och rättsliga omständigheter på vilka de interimistiska åtgärderna vid första påseendet framstår som befogade. Ansökningarna ska innehålla alla tillgängliga bevis och bevisuppgifter till stöd för att de interimistiska åtgärderna ska beviljas.
3. Den part som begär de interimistiska åtgärderna ska skicka sin ansökan skriftligen till den andra parten och till skiljedomstolen via den internationella byrån. Skiljedomstolen ska fastställa en kort tidsfrist inom vilken den andra parten får inkomma med skriftliga eller muntliga synpunkter.
4. Skiljedomstolen ska inom en månad från inlämnandet av den ansökan som avses i punkt 1 anta ett beslut om att tillfälligt avbryta de omtvistade kompensationsåtgärderna om följande villkor är uppfyllda:
 - a) Skiljedomstolen är vid första påseendet övertygad om att det finns skäl att pröva det ärende som den part som begärt de interimistiska åtgärderna har anfört i sin ansökan.
 - b) Skiljedomstolen anser att den part som begär de interimistiska åtgärderna skulle lida allvarlig och irreparabel skada om inte kompensationsåtgärderna tillfälligt avbryts i avvaktan på dess slutliga beslut.

c) Den skada som den part som begär de interimistiska åtgärderna åsamkas genom en omedelbar tillämpning av de omtvistade kompensationsåtgärderna väger tyngre än intresset av en omedelbar och effektiv tillämpning av dessa åtgärder.

5. Ett beslut som fattas av skiljedomstolen i enlighet med punkt 4 ska endast ha interimistisk verkan och det ska inte påverka skiljedomstolens avgörande i saken.

6. Det tillfälliga avbrottet ska upphöra när det slutliga beslutet enligt artikel 7b.2 i avtalet fattas, såvida inte skiljedomstolens beslut i enlighet med punkt 4 i denna artikel fastställer ett tidigare datum för när det tillfälliga avbrottet ska upphöra.

7. Vid tillämpningen av denna artikel ska skiljedomstolen för att undvika tveksamheter när den beaktar intressena hos den part som begär de interimistiska åtgärderna respektive den andra partens intressen beakta intressena hos parternas enskilda och ekonomiska aktörer, men detta övervägande ska inte innebära att sådana enskilda personer eller ekonomiska aktörer ges talerätt inför skiljedomstolen.

ARTIKEL III.10

Bevis

1. Varje part ska lägga fram bevis för de faktiska omständigheter som ligger till grund för dess talan eller försvar.

2. Skiljedomstolen får på begäran av en part eller på eget initiativ begära relevant information från parterna som den anser vara nödvändig och lämplig. Skiljedomstolen ska fastställa en tidsfrist inom vilken parterna ska besvara denna begäran.
3. Skiljedomstolen får på begäran av en part eller på eget initiativ begära all information som den anser lämplig från andra källor. Skiljedomstolen får också begära expertutlåtanden på det sätt den anser lämpligt och i förekommande fall på de villkor som parterna kommit överens om.
4. All information som skiljedomstolen inhämtar enligt denna artikel ska göras tillgänglig för parterna, och parterna får lämna synpunkter på denna information till skiljedomstolen.
5. Efter att ha inhämtat synpunkter från den andra parten ska skiljedomstolen vidta lämpliga åtgärder för att behandla eventuella frågor som tas upp av en part med avseende på skydd av personuppgifter, sekretess och berättigat intresse av konfidentiell behandling.
6. Skiljedomstolen ska vara domare när det gäller de framlagda bevisens tillåtlighet, relevans och styrka.

ARTIKEL III.11

Förhandlingar

1. När en förhandling ska äga rum ska skiljedomstolen, efter att ha samrått med parterna, i tillräckligt god tid i förväg underrätta parterna om datum, tid och plats för förhandlingen.

2. Förhandlingen ska vara offentlig om inte domstolen, när synnerliga skäl föreligger, på eget initiativ eller på begäran av parterna, bestämmer något annat.
3. Protokoll från varje förhandling ska upprättas och undertecknas av skiljedomstolens ordförande. Endast dessa protokoll ska vara giltiga.
4. Skiljedomstolen får besluta att hålla förhandlingen virtuellt i enlighet med den internationella byråns praxis. Parterna ska i god tid informeras om denna praxis. I sådana fall ska punkt 1, i tillämpliga delar, och punkt 3 tillämpas.

ARTIKEL III.12

Underlåtenhet

1. Om sökanden utan att ange en godtagbar anledning inte har lämnat in sin inlaga inom den tidsfrist som fastställs i detta protokoll eller av skiljedomstolen ska skiljedomstolen besluta att skiljeförfarandet ska avslutas, såvida det inte finns olösta frågor som kan kräva ett avgörande och om skiljedomstolen anser det lämpligt.

Om svaranden utan att ange en godtagbar anledning inte har inkommit med sitt svar på meddelandet om skiljeförfarande eller sitt svaromål inom den tidsfrist som fastställs i detta protokoll eller av skiljedomstolen ska skiljedomstolen besluta att förfarandet ska fortsätta, utan att det ska anses att denna underlåtenhet i sig utgör ett godtagande av sökandens påståenden.

Andra stycket är också tillämpligt om sökanden underlåter att svara på ett genkärsmål.

2. Om en part som är vederbörligen kallad i enlighet med artikel III.11.1 inte inställer sig vid en förhandling, och inte anger en godtagbar anledning för sin underlåtenhet att göra detta, får skiljedomstolen fortsätta skiljeförfarandet.

3. Om en part som vederbörligen har uppmanats av skiljedomstolen att lägga fram ytterligare bevis underlåter att göra detta inom de fastställda tidsfristerna utan att ange en godtagbar anledning för sin underlåtenhet får skiljedomstolen fatta ett avgörande på grundval av de bevis som den förfogar över.

ARTIKEL III.13

Avslutande av förfarandet

1. Om det påvisas att parterna har haft rimliga möjligheter att framföra sina argument får skiljedomstolen förklara förfarandet avslutat.

2. Skiljedomstolen får, på eget initiativ eller på begäran av en part, när som helst innan den har fattat sitt beslut besluta att återuppta förfarandet om den anser det nödvändigt på grund av exceptionella omständigheter.

KAPITEL IV

BESLUT

ARTIKEL IV.1

Beslut

Skiljedomstolen ska sträva efter att fatta enhälliga beslut. Om det emellertid visar sig omöjligt att fatta ett enhälligt beslut ska skiljedomstolens beslut fattas av en majoritet av skiljemännen.

ARTIKEL IV.2

Formen hos och verkan av skiljedomstolens beslut

1. Skiljedomstolen får fatta separata beslut i olika frågor vid olika tidpunkter.
2. Alla beslut ska utfärdas skriftligen och vara motiverade. De ska vara slutliga och bindande för parterna.
3. Skiljedomstolens beslut ska undertecknas av skiljemännen och innehålla uppgifter om den dag då det fattades och om platsen för skiljeförfarandet. En kopia av beslutet som undertecknats av skiljemännen ska överlämnas till parterna av den internationella byrån.

4. Den internationella byrån ska offentliggöra skiljedomstolens beslut.

När skiljedomstolens beslut offentliggörs ska den internationella byrån respektera relevanta regler om skydd av personuppgifter, sekretess och berättigat intresse av konfidentiell behandling.

De regler som avses i andra stycket ska vara identiska för alla bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar samt för hälsoavtalet, avtalet om handel med jordbruksprodukter och avtalet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag. Gemensamma jordbrukskommittén ska vid tillämpningen av avtalet anta och uppdatera dessa regler genom ett beslut.

5. Parterna ska utan dröjsmål rätta sig efter skiljedomstolens alla beslut.

6. I de fall som avses i artikel 7a.2 i avtalet ska skiljedomstolen, efter att ha inhämtat parternas synpunkter, i avgörandet i saken fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken parterna ska rätta sig efter dess beslut i enlighet med artikel 7a.3 i avtalet, med beaktande av parternas interna förfaranden.

ARTIKEL IV.3

Tillämplig lag, tolkningsregler, medlare

1. Den tillämpliga lagen består av avtalet samt alla andra regler i internationell rätt som är relevanta för tillämpningen av avtalet.

2. Om ett tvistlösningsorgan tidigare har fattat beslut om proportionaliteten hos kompensationsåtgärder enligt protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet som anges i artikel 7b.1 i avtalet ska det vara bindande för skiljedomstolen.
3. Skiljedomstolen får inte fatta beslut som medlare eller i överensstämmelse med rätt och billighet (*ex aequo et bono*).

ARTIKEL IV.4

Ömsesidigt godtagbar lösning eller andra skäl till att avsluta förfarandet

1. Parterna får när som helst gemensamt komma överens om en lösning på tvisten. De ska gemensamt meddela skiljedomstolen varje sådan lösning. Om lösningen måste godkännas enligt relevanta inhemska förfaranden i någon av parterna ska detta krav anges i anmälan, och skiljedomsförfarandet tillfälligt avbrytas. Om det inte krävs något sådant godkännande, eller vid underrättelse om att de inhemska godkännandeförfarandena slutförts, ska skiljeförfarandet vara avslutat.
2. Om sökanden under förfarandet skriftligen underrättar skiljedomstolen om att den inte önskar fullfölja förfarandet, och om svaranden vid den tidpunkt då skiljedomstolen mottar underrättelsen ännu inte har vidtagit någon åtgärd i förfarandet, ska skiljedomstolen utfärda ett beslut i vilket det officiellt anges att förfarandet har avslutats. Skiljedomstolen ska besluta om kostnaderna, och de ska bäras av sökanden om detta framstår som motiverat på grund av den partens agerande.

3. Om skiljedomstolen innan den har fattat ett beslut drar slutsatsen att ett fortsatt förfarande har blivit meningslöst, eller omöjligt av andra skäl än de som avses i punkterna 1 och 2, ska den underrätta parterna om sin avsikt att utfärda ett beslut som avslutar förfarandet.

Första stycket är inte tillämpligt om det finns olösta frågor som kan kräva ett avgörande och om skiljedomstolen anser det lämpligt.

4. Skiljedomstolen ska överlämna en kopia till parterna av det beslut som avslutar skiljeförfarandet eller av det beslut som fattats genom överenskommelse mellan parterna, undertecknat av skiljemännen. Artikel IV.2.2–IV.2.5 ska tillämpas på skiljedomsbeslut som fattas genom överenskommelse mellan parterna.

ARTIKEL IV.5

Rättelse av skiljedomstolens beslut

1. Inom 30 dagar från mottagandet av skiljedomstolens beslut får en part, genom att underrätta den andra parten och skiljedomstolen via den internationella byrån, begära att skiljedomstolen i texten till sitt beslut rättar eventuella räknefel, skriv- eller tryckfel eller andra fel eller utelämnanden av liknande slag. Om skiljedomstolen anser att begäran är motiverad ska den rätta detta inom 45 dagar från det att begäran mottagits. Begäran ska inte ha suspensiv verkan på den tidsfrist som anges i artikel IV.2.6.

2. Skiljedomstolen får på eget initiativ inom 30 dagar från det att den meddelat sitt beslut göra de rättelser som avses i punkt 1.
3. De rättelser som avses i punkt 1 i denna artikel ska göras skriftligen och utgöra en integrerad del av beslutet. Artikel IV.2.2–IV.2.5 ska tillämpas.

ARTIKEL IV.6

Skiljemännens arvoden

1. De arvoden som avses i artikel IV.7 ska vara rimliga med hänsyn till ärendets komplexitet, den tid som skiljemännen lagt ned på det och alla andra relevanta omständigheter.
2. En förteckning över den dagliga ersättningen och högsta och lägsta antal timmar ska upprättas, och vid behov uppdateras, och den ska vara gemensam för alla bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar samt för avtalet om hälsa, avtalet om handel med jordbruksprodukter och avtalet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag. Gemensamma jordbrukskommittén ska för tillämpningen av avtalet anta och uppdatera denna förteckning genom ett beslut.

ARTIKEL IV.7

Kostnader

1. Varje part ska bära sina egna kostnader och hälften av skiljedomstolens kostnader.

2. Skiljedomstolen ska ange sina kostnader i sitt avgörande i saken. Dessa kostnader får endast omfatta följande:

- a) Skiljemännens arvoden, vilka ska anges separat för varje skiljeman och fastställas av skiljedomstolen själv i enlighet med artikel IV.6.
- b) Resekostnader och andra omkostnader för skiljemännen.
- c) Den internationella byråns arvoden och utgifter.

3. De kostnader som avses i punkt 2 ska vara rimliga med hänsyn till det belopp som tvisten gäller, tvistens komplexitet, den tid som skiljemännen och eventuella experter som utnämnts av skiljedomstolen har lagt ned på den samt alla andra relevanta omständigheter.

ARTIKEL IV.8

Deposition av kostnader

1. När skiljeförfarandet inleds får den internationella byrån begära att parterna deponerar lika stora belopp som ett förskott för de kostnader som avses i artikel IV.7.2.

2. Under skiljeförfarandet får den internationella byrån begära ytterligare depositioner från parterna utöver dem som avses i punkt 1.

3. Alla belopp som parterna deponerar i enlighet med denna artikel ska betalas till den internationella byrån som ska använda den för att täcka de faktiska kostnaderna, och då särskilt de arvoden som betalas till skiljemännen och till den internationella byrån.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL V.1

Ändringar

Gemensamma jordbrukskommittén får genom beslut anta ändringar av detta protokoll.

PROTOKOLL OM INRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT OMRÅDE FÖR
LIVSMEDELSSÄKERHET TILL AVTALET MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH
SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET OM HANDEL MED JORDBRUKSPRODUKTER

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen*,

och

SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET, nedan kallat *Schweiz*,

nedan kallade *parterna*,

SOM ÄR BESLUTNA att förbättra livsmedels- och fodersäkerheten i hela livsmedelskedjan i unionens medlemsstaters och Schweiz territorier genom att inrätta ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet som kompletterar avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter, upprättat i Luxemburg den 21 juni 1999,

SOM STRÄVAR EFTER att förebygga och bekämpa överförbara djursjukdomar som kan ha en betydande inverkan på folkhälsan och livsmedelssäkerheten,

SOM STRÄVAR EFTER att förebygga och bekämpa växtskadegörare och växtsjukdomar,

SOM STRÄVAR EFTER att bekämpa antimikrobiell resistens,

SOM BEKRÄFTAR sin villighet att stärka djurskyddet och främja djurens välbefinnande,

SOM STRÄVAR EFTER att garantera god sed i i alla led av produktion, beredning och distribution av livsmedel och foder och öka kampen mot bedrägliga eller vilseledande metoder i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan,

SOM ÖNSKAR fördjupa sina ansträngningar att samordna sina ståndpunkter och stödja varandra i arbetet inom internationella organisationer,

SOM ERINRAR om att unionen och Schweiz är bundna av ett stort antal bilaterala avtal som omfattar olika områden och som föreskriver särskilda rättigheter och skyldigheter som i vissa avseenden liknar dem som föreskrivs inom unionen,

SOM ERINRAR om att syftet med dessa bilaterala avtal är att öka Europas konkurrenskraft och att skapa närmare ekonomiska band mellan parterna på grundval av jämlikhet, ömsesidighet och den allmänna balansen mellan deras fördelar, rättigheter och skyldigheter.

SOM ÄR BESLUTNA att stärka och fördjupa Schweiz deltagande i unionens inre marknad på grundval av samma regler som de som gäller för den inre marknaden, samtidigt som man bevarar dess och institutionernas oberoende och, när det gäller Schweiz, respekten för de principer som härrör från direktdemokrati, federalism och den sektorsspecifika karaktären av landets deltagande i den inre marknaden.

SOM BEKRÄFTAR att den schweiziska federala Högsta domstolen, alla andra schweiziska domstolar samt medlemsstaternas domstolar och Europeiska unionens domstol bibehåller sin behörighet att tolka detta avtal i enskilda fall,

SOM ÄR NOGA MED att säkerställa enhetlighet på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar, både nuvarande och framtida,

HÄRIGENOM ÖVERENSKOMS FÖLJANDE.

DEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 1

Syfte

Syftet med detta protokoll är att utvidga tillämpningsområdet för avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter, upprättat i Luxemburg den 21 juni 1999 (nedan kallat *avtalet om handel med jordbruksprodukter*), till hela livsmedelskedjan genom att inrätta ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet mellan parterna och att för parterna, och ekonomiska aktörer och enskilda personer, garantera större rättssäkerhet, likabehandling och lika villkor på det område av den inre marknaden som omfattas av det gemensamma området för livsmedelssäkerhet.

ARTIKEL 2

Tillämpningsområde

Tillämpningsområdet för det gemensamma området för livsmedelssäkerhet ska omfatta alla faser av produktion, beredning och distribution av livsmedel, foder och animaliska biprodukter; djurhälsa och djurskydd; växtskydd och växtskyddsmedel; växtförökningsmaterial; antimikrobiell resistens; djuravel; föroreningar och restämnen; material och föremål avsedda att komma i kontakt med livsmedel; märkning; samt de tillhörande offentliga kontrollerna.

ARTIKEL 3

Bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar

1. Befintliga och framtida bilaterala avtal mellan unionen och Schweiz på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar ska betraktas som en sammanhängande helhet som säkerställer balansen mellan unionen och Schweiz med avseende på rättigheter och skyldigheter.
2. Detta protokoll utgör ett bilateralt avtal på ett område som rör den inre marknaden där Schweiz deltar.

ARTIKEL 4

Definition

I detta protokoll avses med *rättsakter som antagits på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I* de rättsakter som anges som delegerade akter eller genomförandeakter i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) samt andra icke-lagstiftningsakter som antas på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I.

DEL II

ETT GEMENSAMT OMRÅDE FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET

ARTIKEL 5

Inrättande av det gemensamma området för livsmedelssäkerhet och dess mål

1. Parterna inrättar härmed ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet.
2. Målen för det gemensamma området för livsmedelssäkerhet är att
 - a) förbättra livsmedels- och fodersäkerheten i hela livsmedelskedjan,
 - b) säkerställa en hög hälsoliv för människor, djur och växter längs hela livsmedelskedjan och inom alla verksamhetsområden där det är ett viktigt mål att bekämpa möjlig spridning av djursjukdomar, inbegripet de som kan överföras till människan och skadegörare som angriper växter eller växtprodukter, och att säkerställa skydd av miljön mot risker som kan uppkomma på grund av växtskyddsmedel,
 - c) på ett integrerat sätt genomföra harmoniserade standarder som är tillämpliga på hela livsmedelskedjan,
 - d) öka insatserna för bekämpande av antimikrobiell resistens,
 - e) förstärka djurskyddet och främja höga standarder för djurens välbefinnande, och

- f) fördjupa parternas gemensamma ansträngningar att samordna sina ståndpunkter och stödja varandra i arbetet inom internationella organisationer.

ARTIKEL 6

Funktionssättet för det gemensamma området för livsmedelssäkerhet

Parterna ska säkerställa att det gemensamma området för livsmedelssäkerhet fungerar effektivt. För det ändamålet ska unionen inte betrakta Schweiz som ett tredjeland avseende de unionsrättsakter som införlivats i detta protokoll i enlighet med artikel 13 eller som måste tillämpas tillfälligt i enlighet med artikel 15, förutsatt att Schweiz uppfyller sin skyldighet att tillämpa alla dessa rättsakter i enlighet med detta protokoll.

ARTIKEL 7

Undantag

1. Skyldigheten att införliva rättsakter i enlighet med artikel 13 och skyldigheten att tillfälligt tillämpa rättsakter som antas på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I i enlighet med artikel 15 ska inte gälla inom följande områden:
 - a) Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer och utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer och av livsmedel och foder som framställts av genetiskt modifierade organismer.

Inom detta område får Schweiz fortsätta tillämpa bestämmelser i schweizisk lagstiftning på följande villkor:

- Schweiz tillåter utsläppande på marknaden av livsmedel och foder som är tillåtna i unionen innehållande oavsiktliga eller tekniskt oundvikliga spår av material som innehåller, består av eller framställs av genetiskt modifierade organismer som inte överstiger det gränsvärde som fastställs i unionsrätten, över vilket detta livsmedel eller foder måste märkas som innehållande genetiskt modifierade organismer eller som framställts av genetiskt modifierade organismer.
 - Schweiz tillåter utsläppande på marknaden och användning av foder framställt av genetiskt modifierade organismer vilket har godkänts i unionen.
- b) Djurens välbefinnande, inbegripet avseende miniminormer för skydd av djur som föds upp och hålls för animalieproduktion, skydd av levande ryggradsdjur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och vissa obligatoriska märkningskrav.

Inom detta område får Schweiz fortsätta tillämpa bestämmelserna i schweizisk lagstiftning på följande områden:

- i) Skydd av djur som hålls för animalieproduktion.
- ii) Transport av djur inom sitt territorium, inbegripet transitering av nötkreatur, får, getter, grisar, hästar och fjäderfä avsedda för slakt och fastställande av att sådan transitering är tillåten endast med järnväg eller flyg.

- iii) Obligatorisk märkning av animalieprodukter som framställts med smärtsamma förfaranden utan bedövning eller genom tvångsmatning och som fastställer att
- produkter importerade till Schweiz som erhållits från djur som har genomgått smärtsamma förfaranden utan föregående bedömning måste märkas särskilt när dessa produkter görs tillgängliga för konsumenterna. Tekniker som avhorning, kastrering, svanskupering, näbbtrimning och att skära av grodors ben omfattas av begreppet *smärtsamma förfaranden* om de utförs utan föregående bedövning. Kravet på obligatorisk märkning ska inte gälla om ett förbud mot sådana förfaranden regleras av lag i ursprungslandet eller om produktionen är intygat fri från sådana förfaranden;
 - produkter som uppkommit genom en framställningsprocess som inbegriper tvångsmatning måste märkas särskilt när de görs tillgängliga för konsumenter i Schweiz.
- iv) Märkningskraven gällande uppfödning av tamkaniner och av värphöns för äggproduktion som fastställer att hönsägg och kaninkött från burhållning som importeras till Schweiz måste märkas särskilt när de görs tillgängliga för konsumenter i Schweiz. Detta krav på obligatorisk märkning ska inte gälla om ett förbud mot sådana förfaranden regleras av lag i ursprungslandet eller om produktionen är intygat fri från sådana förfaranden.
- v) Fastställande och tillämpning av ett importförbud för päls och pälsprodukter som framställts på ett grymt sätt.

- c) Import av nötkött från nötkreatur som kan ha behandlats med tillväxtbefrämjande medel.

Inom detta område får Schweiz fortsätta tillämpa bestämmelser i schweizisk lagstiftning på följande villkor:

- Sådant kött importeras endast för inhemsk förbrukning och det är fortsatt förbjudet att släppa ut sådant kött på marknaden i unionen.
- Användningen av sådant kött är begränsad till detaljhandelsförsäljning direkt till konsumenten med lämplig märkning.
- Införsel till Schweiz av sådant kött sker uteslutande genom schweiziska gränskontrollstationer.
- Ett lämpligt system tillhandahålls för spårbarhet och kanalisering som förhindrar att sådant kött senare förs in på unionens medlemsstaters territorier.
- Schweiz ska varje år rapportera till Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) om ursprung och bestämmelseorter för importen, samt tillhandahålla en rapport om de kontroller som genomförts för att säkerställa att ovanstående villkor efterlevs.

2. På begäran av endera parten ska viktiga förändringar av parternas rättsordning som berör de områden som avses i punkt 1 diskuteras inom den gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet.

ARTIKEL 8

Stöd i internationella organisationer

Parterna är överens om att sträva efter att samordna sina ståndpunkter och stödja varandra i internationella organisationer inom det område som omfattas av det gemensamma området för livsmedelssäkerhet.

ARTIKEL 9

Ekonomiskt bidrag

1. Schweiz ska bidra till finansieringen av den verksamhet som bedrivs av unionens byråer, informationssystem och andra verksamheter som förtecknas i artikel 1 i bilaga II och som Schweiz har tillgång till, i enlighet med denna artikel och bilaga II.

Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet får anta ett beslut om ändring av bilaga II.

2. Unionen får när som helst tillfälligt avbryta Schweiz deltagande i sådan verksamhet som avses i punkt 1 i denna artikel om Schweiz inte iakttar betalningsfristen i enlighet med de betalningsvillkor som anges i artikel 2 i bilaga II.

Om Schweiz inte iakttar en betalningsfrist ska unionen sända en formell påminnelse till Schweiz. Om ingen full betalning görs inom 30 dagar från dagen för mottagandet av den formella påminnelsen får unionen tillfälligt avbryta Schweiz deltagande i den berörda verksamheten.

3. Det ekonomiska bidraget ska utgöras av summan av

a) ett operativt bidrag, och

b) en deltagaravgift.

4. Det ekonomiska bidraget ska ges i form av ett årligt ekonomiskt bidrag och ska förfalla till betalning vid de datum som anges i kommissionens betalningsanmodanden.

5. Det operativa bidraget ska baseras på en bidragsnyckel som definieras som kvoten av Schweiz bruttonationalprodukt (nedan kallad *BNP*) till marknadspris och unionens BNP till marknadspris.

För detta ändamål ska uppgifterna om BNP till marknadspris för parterna vara de senast tillgängliga från och med den 1 januari det år då den årliga betalningen görs enligt Europeiska unionens statistikkontor (Eurostat), med vederbörlig hänsyn till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om samarbete på statistikområdet, ingånget i Luxemburg den 26 oktober 2004. Om det avtalet upphör att gälla ska Schweiz BNP vara den som fastställs på grundval av uppgifter från Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

6. Det operativa bidraget för varje unionsbyrå ska beräknas genom att bidragsnyckeln tillämpas på den årliga antagna budgeten, i den eller de relevanta posterna i unionens budget för det berörda året, och då beakta eventuella justerade operativa bidrag för varje byrå enligt artikel 1 i bilaga II.

Det operativa bidraget till informationssystem och andra verksamheter ska beräknas genom att bidragsnyckeln tillämpas på den relevanta budgeten för det berörda året enligt vad som anges i dokument som genomför budgeten, såsom arbetsprogram eller kontrakt.

Alla referensbelopp ska baseras på åtagandebemyndiganden.

7. Den årliga deltagaravgiften ska vara 4 % av det årliga operativa bidraget beräknat i enlighet med punkterna 5 och 6.

8. Kommissionen ska tillhandahålla Schweiz tillräcklig information avseende beräkningen av landets ekonomiska bidrag. Denna information ska tillhandahållas med vederbörlig hänsyn till unionens regler om konfidentialitet och uppgiftsskydd.

9. Alla ekonomiska bidrag från Schweiz eller betalningar från unionen, samt beräkningen av belopp som ska betalas eller mottas, ska vara i euro.

10. Om detta protokolls ikraftträdande inte sammanfaller med början av ett kalenderår ska Schweiz operativa bidrag för det aktuella året justeras i enlighet med den metod och de betalningsvillkor som anges i artikel 4 i bilaga II.

11. Närmare bestämmelser för tillämpningen av denna artikel anges i bilaga II.

12. Tre år efter detta protokolls ikraftträdande och därefter vart tredje år ska gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet se över villkoren för Schweiz deltagande, vilka anges i artikel 1 i bilaga II, och vid behov anpassa dem.

DEL III

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 10

Mål

För att uppnå målen för detta protokoll innehåller denna del institutionella lösningar som underlättar en kontinuerlig och balanserad förstärkning av de ekonomiska förbindelserna mellan parterna inom de områden som omfattas av det gemensamma området för livsmedelssäkerhet. Med beaktande av den internationella rättens principer fastställs i denna del i synnerhet institutionella lösningar för det gemensamma området för livsmedelssäkerhet som är gemensamma för de bilaterala avtal som ingåtts eller kommer att ingås på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar, utan att detta protokolls tillämpningsområde eller mål ändras, såsom

- a) förfarandet för att anpassa detta protokoll till unionsrättsakter som är relevanta för detta protokoll,

- b) en enhetlig tolkning och tillämpning av detta protokoll och av de unionsrättsakter som det hänvisas till i detta protokoll,
- c) övervakningen och tillämpningen av detta protokoll, och
- d) tvistlösningar inom ramen för detta protokoll.

ARTIKEL 11

Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet

1. En gemensam kommitté för livsmedelssäkerhet upprättas härmed.

Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska bestå av företrädare för parterna.

2. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska innehas gemensamt av en företrädare för unionen och en företrädare för Schweiz.
3. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska
 - a) säkerställa att detta protokoll fungerar väl samt förvaltas och tillämpas på ett ändamålsenligt sätt,

- b) utgöra ett forum för ömsesidigt samråd och kontinuerligt informationsutbyte mellan parterna, särskilt i syfte att finna en lösning på eventuella svårigheter att tolka eller tillämpa detta avtal eller en unionsrättsakt som det hänvisas till i detta protokoll i enlighet med artikel 20,
- c) utfärda rekommendationer till parterna i frågor som rör detta protokoll,
- d) anta beslut när så föreskrivs i detta protokoll, och
- e) utöva alla andra befogenheter som den tilldelas genom detta protokoll.

4. Vid ändring av artiklarna 1–6, 10–15 eller 17 eller 18 i protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier (nedan kallat *protokoll (nr 7)*), fogat till EUF-fördraget, ska gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ändra tillägg 2 i enlighet med detta.

5. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska fatta beslut enhälligt.

Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra dem.

6. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska sammanträda minst en gång om året, alternativt i Bryssel och Bern, om inte medordförandena beslutar något annat. Den ska också sammanträda på begäran av någon av parterna. Medordförandena får komma överens om att ett sammanträde i gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska hållas via videokonferens eller telekonferens.

Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet får anta beslut genom ett skriftligt förfarande.

7. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska fastställa sin arbetsordning vid sitt första sammanträde.

8. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet får fatta beslut om inrättande av arbetsgrupper eller expertgrupper som kan bistå kommittén vid utövandet av dess uppdrag.

KAPITEL 2

ANPASSNING AV DETTA PROTOKOLL TILL UNIONENS RÄTTSAKTER

ARTIKEL 12

Deltagande i utarbetandet av unionsrättsakter (beslutsutformning)

1. Vid utarbetandet av ett förslag till unionsrättsakt i enlighet med EUF-fördraget på det område som omfattas av detta protokoll ska kommissionen underrätta Schweiz om detta och informellt samråda med Schweiz experter på samma sätt som den begär in synpunkter från experter från unionens medlemsstater när den utarbetar förslag.

På begäran av endera av parterna ska en inledande diskussion äga rum i gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet.

Om någon av dem så begär ska de på nytt samråda i gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet vid viktiga tidpunkter i den fas som föregår unionens antagande av rättsakten, i en fortlöpande informations- och samrådsprocess.

2. När kommissionen i enlighet med EUF-fördraget utarbetar delegerade akter som rör grundläggande unionsrättsakter på det område som omfattas av detta protokoll ska den säkerställa att Schweiz i största möjliga utsträckning deltar i utarbetandet av utkast och samråda med Schweiz experter på samma grunder som den samråder med experter från unionens medlemsstater.

3. När kommissionen i enlighet med EUF-fördraget utarbetar genomförandeakter som rör grundläggande unionsrättsakter på det område som omfattas av detta protokoll ska den säkerställa att Schweiz i största möjliga utsträckning deltar i utarbetandet av de utkast som senare ska läggas fram för de kommittéer som biträder kommissionen när den utövar sina genomförandebefogenheter och samråda med Schweiz experter på samma grunder som den samråder med experter från unionens medlemsstater.

4. Schweiz experter ska delta i arbetet i kommittéer som inte omfattas av punkterna 2 och 3 när så krävs för att detta protokoll ska fungera väl. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska upprätta och uppdatera en förteckning över dessa kommittéer och, i förekommande fall, över andra kommittéer med liknande egenskaper.

5. Denna artikel ska inte tillämpas på unionsrättsakter eller bestämmelser i dessa som omfattas av ett undantag som anges i artikel 13.7.

ARTIKEL 13

Införlivande av unionsrättsakter

1. För att garantera rättssäkerhet och enhetlighet i lagstiftningen på det område av den inre marknaden där Schweiz deltar enligt detta protokoll deltar ska Schweiz och unionen säkerställa att unionsrättsakter som antas på det område som omfattas av detta protokoll införlivas i detta protokoll så snart som möjligt efter antagandet.
2. Unionsrättsakter som införlivas i detta protokoll i enlighet med punkt 4 ska genom införlivandet i detta protokoll utgöra en del av Schweiz rättsordning med förbehåll, i förekommande fall, för de anpassningar som beslutas av gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet.
3. När unionen antar en rättsakt på det område som omfattas av detta protokoll ska den så snart som möjligt underrätta Schweiz om detta genom gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet. På någon av parternas begäran ska gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet diskutera frågan.
4. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska vidta åtgärder i enlighet med punkt 1 genom att så snart som möjligt anta ett beslut om ändring av avsnitt 2 i bilaga I, inbegripet nödvändiga anpassningar.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2 får gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet föreslå en översyn av detta protokoll för godkännande av de avtalsslutande parterna i enlighet med deras interna förfaranden, när så krävs för att säkerställa överensstämmelse mellan detta protokoll med bilaga I i dess ändrade lydelse enligt punkt 4.

6. Hänvisningar i detta protokoll till unionsrättsakter som inte längre är i kraft ska anses som hänvisningar till den unionsrättsakt om upphävande som införlivats i bilaga I till detta protokoll från och med ikraftträdandet av gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhets beslut om motsvarande ändring av bilaga I till detta protokoll enligt punkt 4, om inte annat föreskrivs i det beslutet.
7. Den skyldighet som anges i punkt 1 ska inte gälla unionsrättsakter eller bestämmelser i dessa som omfattas av ett undantag som anges i artikel 7.
8. Om inte annat följer av artikel 14 ska gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhets beslut enligt punkt 4 träda i kraft omedelbart, men under inga omständigheter före den dag då motsvarande unionsrättsakt blir tillämplig i unionen.
9. Parterna ska samarbeta i god tro under hela det förfarande som anges i denna artikel för att underlätta beslutsfattandet.

ARTIKEL 14

Schweiz fullgörande av sina konstitutionella skyldigheter

1. Under den diskussion som avses i artikel 13.3 ska Schweiz informera unionen om Schweiz måste fullgöra konstitutionella skyldigheter för att ett beslut som avses i artikel 13.4 ska bli bindande.

2. Om Schweiz måste fullgöra konstitutionella skyldigheter för att det beslut som avses i artikel 13.4 ska bli bindande får Schweiz en tidsfrist på högst två år från den dag då de upplysningar som avses i punkt 1 lämnades, utom när ett folkomröstningsförfarande inleds, i vilket fall denna period ska förlängas med ett år.

3. I avvaktan på att Schweiz meddelar att landet har fullgjort sina konstitutionella skyldigheter ska parterna provisoriskt tillämpa det beslut som avses i artikel 13.4, såvida inte Schweiz meddelar unionen att en provisorisk tillämpning av beslutet inte är möjlig och anger skälen till detta.

Under inga omständigheter kan den provisoriska tillämpningen inledas före den dag då motsvarande unionsrättsakt blir tillämplig i unionen.

4. Schweiz ska utan dröjsmål underrätta unionen genom gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet så snart de konstitutionella skyldigheter som avses i punkt 1 har fullgjorts.

5. Beslutet ska träda i kraft den dag då den underrättelse som anges i punkt 4 lämnas, men under inga omständigheter före den dag då motsvarande unionsrättsakt blir tillämplig i unionen.

ARTIKEL 15

Tillfällig tillämpning av rättsakter som antagits på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I

1. Om en rättsakt som antagits på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I är tillämplig i unionen innan respektive beslut av gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet har antagits i enlighet med artikel 13.4, ska Schweiz tillfälligt tillämpa den akten från och med den dag då den börjar tillämpas i unionen för att garantera att den tillämpas samtidigt.

En tillfällig tillämpning enligt första stycket i denna punkt ska avslutas när gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhets beslut träder i kraft i enlighet med artikel 13.8 eller med dess tillfälliga tillämpning i enlighet med artikel 14.3, förutom om den gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet fattar beslut om en senare tidpunkt.

2. Om Schweiz i undantagsfall och av objektivt motiverade skäl inte kan tillfälligt tillämpa en rättsakt som helhet eller delvis i enlighet med punkt 1, ska Schweiz omedelbart underrätta gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet och ange skälen till att man inte kan göra detta. Parterna ska snarast möjligt rådgöra med varandra inom gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet.

3. Om och i den utsträckning Schweiz inte tillfälligt eller provisoriskt tillämpar en rättsakt i enlighet med punkt 1, får unionen vidta åtgärder som är nödvändiga för integriteten hos dess område för livsmedelssäkerhet. Unionen ska omedelbart meddela gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet dessa åtgärder och ange skälen till att vidtas.

ARTIKEL 16

Offentliggörande av rättsakter som antagits på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I

Parterna ska utan dröjsmål och på ett lättillgängligt sätt offentliggöra och hålla uppdaterad en förteckning över de icke-lagstiftningsakter som antas på grundval av någon av de rättsakter som förtecknas i bilaga I och som är införlivade i detta protokoll i enlighet med artikel 13 eller som måste tillämpas tillfälligt i enlighet med artikel 15.

KAPITEL 3

TOLKNING OCH TILLÄMPNING AV PROTOKOLLET

ARTIKEL 17

Principen om enhetlig tolkning

1. För att uppnå de mål som anges i detta protokoll och i enlighet med folkrättsliga principer ska de bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar, och de unionsrättsakter som det hänvisas till i sådana avtal, tolkas och tillämpas på ett enhetligt sätt på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar.

2. De unionsrättsakter till vilka det hänvisas i detta protokoll och, i den mån tillämpningen av dem inbegriper unionsrättsliga begrepp, bestämmelserna i detta protokoll ska tolkas och tillämpas i enlighet med rättspraxis från Europeiska unionens domstol från såväl innan som efter undertecknandet av detta protokoll.

ARTIKEL 18

Principen om ändamålsenlig och harmonisk tillämpning

1. Kommissionen och de behöriga schweiziska myndigheterna ska samarbeta och bistå varandra för att säkerställa övervakningen av tillämpningen av detta protokoll. De får utbyta information om övervakningen av tillämpningen av detta protokoll. De får utbyta synpunkter och diskutera frågor av ömsesidigt intresse.
2. Varje part ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en ändamålsenlig och harmonisk tillämpning av detta protokoll på sitt territorium.
3. Övervakningen av tillämpningen av detta protokoll ska genomföras gemensamt av parterna inom gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet.

Om kommissionen eller de behöriga schweiziska myndigheterna får kännedom om ett fall av felaktig tillämpning får ärendet hänskjutas till gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet i syfte att finna en godtagbar lösning.

4. Kommissionen och de behöriga schweiziska myndigheterna ska övervaka den andra partens tillämpning av detta protokoll. Det förfarande som anges i artikel 20 ska tillämpas.

Om det är nödvändigt att unionens institutioner har vissa övervakningsbefogenheter gentemot en part för att säkerställa en ändamålsenlig och harmonisk tillämpning av detta protokoll, såsom utrednings- och beslutsbefogenheter, måste dessa befogenheter särskilt föreskrivas i detta protokoll.

ARTIKEL 19

Exklusivitetsprincipen

Parterna förbinder sig att inte hänskjuta någon tvist om tolkningen eller tillämpningen av detta protokoll eller av de unionsrättsakter som det hänvisas till i detta protokoll eller, i tillämpliga fall, om förenligheten med detta protokoll av ett beslut som antagits av kommissionen på grundval av detta protokoll, till någon annan tvistlösningsmetod än de som föreskrivs i detta protokoll.

ARTIKEL 20

Förfarande vid svårigheter med tolkning eller tillämpning

1. Om det uppstår svårigheter med tolkningen eller tillämpningen av detta protokoll eller av en unionsrättsakt som det hänvisas till i detta protokoll ska parterna samråda med varandra i gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet för att finna en ömsesidigt godtagbar lösning. I detta syfte ska alla användbara uppgifter lämnas till gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet så att den kan göra en ingående granskning av situationen. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska undersöka alla möjligheter som gör att detta protokoll kan fortsätta att fungera väl.
2. Om gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet inte kan finna en lösning på den svårighet som avses i punkt 1 inom tre månader från den dag då den fick svårigheten överlämnad till sig får endera av parterna begära att en skiljedomstol löser tvisten i enlighet med de regler som fastställs i tillägg 1.
3. Om tvisten ger upphov till en fråga om tolkningen eller tillämpningen av en bestämmelse som avses i artikel 17.2, och om tolkningen av den bestämmelsen är relevant för att lösa tvisten och nödvändig för att skiljedomstolen ska kunna avgöra målet, ska den hänskjuta frågan till Europeiska unionens domstol.

Om tvisten ger upphov till en fråga om tolkningen eller tillämpningen av en bestämmelse som omfattas av ett undantag från skyldigheten till dynamisk anpassning som avses i artikel 13.7, och om tvisten inte avser tolkningen eller tillämpningen av unionsrättsliga begrepp, ska skiljedomstolen avgöra tvisten utan att hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol.

4. Om skiljedomstolen hänskjuter en fråga till Europeiska unionens domstol i enlighet med punkt 3 ska

- a) Europeiska unionens domstols avgörande vara bindande för skiljedomstolen, och
- b) Schweiz ha samma rättigheter som medlemsstaterna och unionens institutioner och ska i tillämpliga delar omfattas av samma förfaranden vid Europeiska unionens domstol.

5. Varje part ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att i god tro rätta sig efter skiljedomstolens beslut.

Parten som av skiljedomstolen har befunnits inte ha följt detta protokoll ska genom gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet underrätta den andra parten om vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljedomstolens beslut.

ARTIKEL 21

Kompensationsåtgärder

1. Om den part som av skiljedomstolen har befunnits inte ha följt detta protokoll inte underrättar den andra parten, inom en rimlig tidsfrist som fastställts i enlighet med artikel IV.2.6 i tillägg 1, om de åtgärder som den har vidtagit för att följa skiljedomstolens beslut, eller om den andra parten anser att de meddelade åtgärderna inte följer skiljedomstolens beslut, får denna andra part vidta proportionella kompensationsåtgärder inom ramen för detta protokoll eller något annat bilateralt avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar eller avtalet om handel med jordbruksprodukter (nedan kallade *kompensationsåtgärder*) för att avhjälpa en potentiell obalans. Den ska underrätta den part som av skiljedomstolen har befunnits inte ha följt detta protokoll om kompensationsåtgärderna, vilka ska anges i underrättelsen. Dessa kompensationsåtgärder ska träda i kraft tre månader efter dagen för denna underrättelse.
2. Om gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet inom en månad från dagen för underrättelsen av de planerade kompensationsåtgärderna inte har fattat något beslut om att tillfälligt avbryta, ändra eller upphäva dessa kompensationsåtgärder, får endera parten hänskjuta frågan om kompensationsåtgärdernas proportionalitet till ett skiljeförfarande, i enlighet med tillägg 1.
3. Skiljedomstolen ska fatta beslut inom de tidsfrister som anges i artikel III.8.4 i tillägg 1.

4. Kompensationsåtgärder ska inte ha retroaktiv verkan. I synnerhet ska de rättigheter och skyldigheter som enskilda och ekonomiska aktörer redan förvärvat innan kompensationsåtgärderna träder i kraft bevaras.

ARTIKEL 22

Samarbete mellan jurisdiktioner

1. För att främja en enhetlig tolkning ska den schweiziska federala Högsta domstolen och Europeiska unionens domstol enas om en dialog och formerna för denna.
2. Schweiz ska ha rätt att inge inlagor eller skriftliga yttranden till Europeiska unionens domstol om en domstol i en av unionens medlemsstater hänskjuter en fråga om tolkningen av detta protokoll, eller av en bestämmelse i en unionsrättsakt det hänvisas till i protokollet, till Europeiska unionens domstol för ett förhandsavgörande.

DEL IV

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 23

Hänvisningar till territorier

När unionsrättsakter som införlivas i detta protokoll enligt artikel 13 eller måste tillämpas tillfälligt enligt artikel 15 innehåller hänvisningar till ”Europeiska unionens”, ”unionens”, ”gemensamma marknadens”, ”inre marknadens” territorium ska hänvisningarna för tillämpningen av detta protokoll tolkas som att de avser de territorier det hänvisas till i artikel 16 i avtalet om handel med jordbruksprodukter.

ARTIKEL 24

Hänvisningar till medborgare i unionens medlemsstater

När unionsrättsakter som införlivas i detta protokoll enligt artikel 13 eller måste tillämpas tillfälligt enligt artikel 15 innehåller hänvisningar till medborgare i unionens medlemsstater, ska hänvisningarna för tillämpningen av detta protokoll tolkas som hänvisningar till medborgare i unionens medlemsstater och i Schweiz.

ARTIKEL 25

Ikraftträdande och genomförande av unionens rättsakter

Bestämmelser i de unionsrättsakter som införlivas i detta protokoll vid sitt ikraftträdande eller genomförande är inte relevanta för tillämpningen av detta protokoll.

Tidsfristerna och datumen för Schweiz att låta träda i kraft och genomföra beslut om införlivande av unionsrättsakter i detta protokoll följer av artiklarna 13.8 och 14.5 samt av övergångsbestämmelser.

ARTIKEL 26

Unionsrättsakternas adressater

Bestämmelser i de unionsrättsakter som införlivas i detta protokoll i enlighet med artikel 13 eller måste tillämpas tillfälligt i enlighet med artikel 15 och anger att de riktar sig till unionens medlemsstater är inte relevanta för tillämpningen av detta protokoll.

DEL V

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 27

Sekretess

Parternas företrädare, experter och andra berörda personer ska även sedan de frånträtt sin tjänst avstå från att sprida information som de tagit del av inom ramen för detta protokoll och som omfattas av sekretess.

ARTIKEL 28

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga uppgifter som inte är säkerhetsskyddsklassificerade

1. Ingenting i detta protokoll ska tolkas som en skyldighet för en part att göra säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter tillgängliga.
2. Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller säkerhetsskyddsklassificerat material som tillhandahålls av eller utbyts mellan parterna enligt detta protokoll ska hanteras och skyddas i enlighet med avtalet mellan Schweiziska edsförbundet och Europeiska unionen om säkerhetsförfaranden för utbyte av sekretessbelagda uppgifter, upprättat i Bryssel den 28 april 2008, och eventuella säkerhetsarrangemang som genomför det.

3. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska genom beslut anta instruktioner för att säkerställa skyddet av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som utbyts mellan parterna.

ARTIKEL 29

Genomförande

1. Parterna ska vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter som följer av detta protokoll fullgörs, och de ska avstå från att vidta varje åtgärd som skulle äventyra uppnåendet av protokollets mål.

2. Parterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa det avsedda resultat med de unionsrättsakter som det hänvisas till i detta protokoll och avstå från att vidta åtgärder som skulle äventyra uppnåendet av deras syften.

ARTIKEL 30

Bilagor och tillägg

Bilagorna och tilläggen till detta protokoll ska utgöra en integrerad del av protokollet.

ARTIKEL 31

Territoriellt tillämpningsområde

Detta protokoll ska tillämpas på de territorier som avses i artikel 16 i avtalet om handel med jordbruksprodukter.

ARTIKEL 32

Övergångsbestämmelser

1. En övergångsperiod ska börja löpa den dag då detta protokoll träder i kraft och ska upphöra senast 24 månader efter dess ikraftträdande. Övergångsperioden ska inte gälla artikel 11.
2. Andra bestämmelser i detta protokoll än artikel 11 ska vara tillämpliga från första dagen efter slutet av övergångsperioden, förutom avsnitt 2 rubrik C punkterna 14 och 15 i bilaga I, för vilka bestämmelserna i detta protokoll ska gälla från dess ikraftträdande.
3. Under övergångsperioden fortsätter avtalet om handel med jordbruksprodukter att gälla med avseende på bilagorna 4, 5, 6 och 11 till det avtalet.

4. Schweiz får underrätta gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet om sin önskan att avsluta övergångsperioden inom mindre än 24 månader efter ikraftträdandet av detta protokoll. I sådana fall ska gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet fastställa det datum då övergångsperioden ska avslutas och underrätta gemensamma jordbrukskommittén som inrättats enligt artikel 6 i avtalet om handel med jordbruksprodukter om detta.
5. Före övergångsperiodens slut ska gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet uppdatera det datum för införlivande som avses i avsnitt 2 första stycket i bilaga I i posterna för var och en av de relevanta rättsakterna.

ARTIKEL 33

Ikraftträdande

1. Detta protokoll ska ratificeras eller godkännas av parterna i enlighet med deras egna förfaranden. Parterna ska underrätta varandra om att de interna förfaranden som är nödvändiga för detta protokolls ikraftträdande har slutförts.
2. Detta protokoll ska träda i kraft den första dagen i den andra månaden efter den sista underrättelsen om följande instrument:
 - a) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer.

- b) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer.
- c) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart.
- d) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart.
- e) Protokoll om statligt stöd till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart.
- f) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om gods- och persontransporter på väg och järnväg.
- g) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om gods- och persontransporter på väg och järnväg.
- h) Protokoll om statligt stöd till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om gods- och persontransporter på väg och järnväg.
- i) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter.

- j) Institutionellt protokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse.
- k) Ändringsprotokoll till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse.
- l) Avtal mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna i Europeiska unionen.
- m) Avtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om Schweiziska edsförbundets deltagande i unionsprogram.
- n) Avtal mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om villkoren för Schweiziska edsförbundets deltagande i Europeiska unionens rymdprogrambyrå.

ARTIKEL 34

Ändringar och uppsägning

1. Detta protokoll får när som helst ändras genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna.
2. Endera parten får säga upp detta protokoll genom att underrätta den andra parten.

3. Detta protokoll ska upphöra att gälla sex månader efter mottagandet av den underrättelse som avses i punkt 2.

4. Om detta protokoll sägs upp enligt punkt 2 i denna artikel ska avtalet om handel med jordbruksprodukter upphöra att gälla på det datum som avses i punkt 3 i denna artikel. I sådana fall ska artikel 17.4 i avtalet om handel med jordbruksprodukter gälla.

5. Om avtalet om handel med jordbruksprodukter sägs upp i enlighet med artikel 17.3 i det avtalet ska detta protokoll upphöra att gälla den dag det hänvisas till i artikel 17.4 i det avtalet.

6. Om detta protokoll upphör att gälla ska de rättigheter och skyldigheter som enskilda och ekonomiska aktörer redan har förvärvat genom detta protokoll före den dag då detta protokoll upphör att gälla bevaras. Parterna ska genom ömsesidig överenskommelse avgöra hur de rättigheter som är under förvärvande ska behandlas.

Som skedde i [...] den [...] i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade, vederbörligen befullmäktigade, undertecknat detta protokoll.

(Underskrifter, med verkan, på alla 24 EU-språk: "För Europeiska unionen" och "För Schweiziska edsförbundet")

RÄTTSAKTER INOM DET GEMENSAMMA OMRÅDET FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Rättsakter som införlivas i detta protokoll enligt artikel 13 eller måste tillämpas tillfälligt enligt artikel 15 ska gälla med förbehåll för undantagen som anges i artikel 7 och ska läsas enligt följande:

Om inte annat föreskrivs i tekniska anpassningar gäller följande:

- Rättigheter och skyldigheter som i dessa akter föreskrivs för unionens medlemsstater ska anses föreskrivas för Schweiz.
- Andra hänvisningar till medlemsstaterna i dessa akter ska läsas som att de inbegriper en hänvisning till Schweiz.
- Hänvisningar i dessa akter till fysiska eller juridiska personer som är bosatta eller etablerade i unionens medlemsstater ska läsas som att de inbegriper fysiska eller juridiska personer som är bosatta eller etablerade i Schweiz.

Detta ska tillämpas med full respekt för de institutionella bestämmelserna.

För att ta hänsyn till särdragen hos det gemensamma området för livsmedelssäkerhet och för tillämpningen av artikel 18.4, sista meningen, ska kommissionen när det gäller Schweiz ha de befogenheter den tilldelas i dessa akter, om inget annat föreskrivs i tekniska anpassningar. När kommissionen utövar sådana befogenheter ska den samarbeta med behöriga myndigheter i Schweiz i linje med praxis för tillämplig lagstiftning.

AVSNITT 2

FÖRTECKNING ÖVER RÄTTSAKTER

Rättsakter som förtecknas i detta avsnitt ska läsas så att de inbegriper de rättsakter som antas på grundval av dem och införlivas i detta protokoll genom beslut av gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet enligt artikel 13.4 till och med det datum för införlivande som avses i posten för respektive rättsakt som förtecknas i detta avsnitt.

Det relevanta datumet fastställs genom respektive beslut av gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet.

Bestämmelserna i de rättsakter som förtecknas i detta avsnitt ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

När någon av rättsakterna nedan hänvisar till medlemsstaternas skyldigheter enligt förordning (EU) 2016/679 eller direktiv 2002/58/EG, ska sådana hänvisningar när det gäller Schweiz tolkas som en hänvisning till relevant nationell lagstiftning.

A. Offentlig kontroll och import

1. 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1),

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 1.1 32021 R 1756: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1756 av den 6 oktober 2021 (EUT L 357, 8.10.2021, s. 27)
- 1.2 32024 R 3115: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3115 av den 27 november 2024 (EUT L, 2024/3115, 16.12.2024, s. 1),

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

- a) Hänvisningar till tullförfaranden ska tolkas som hänvisningar till relevant schweizisk lagstiftning.
- b) Följande ska läggas till i bilaga I: ”31. Schweiz territorium”.

B. Växtförökningsmaterial

- 2. 31966 L 0401: Rådets direktiv 66/401/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av foderväxter (EGT 125, 11.7.1966, s. 2298),

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 2.1 31969 L 0063: Rådets direktiv 69/63/EEG av den 18 februari 1969 (EGT L 48, 26.2.1969, s. 8)
- 2.2 31971 L 0162: Rådets direktiv 71/162/EEG av den 30 mars 1971 (EGT L 87, 17.4.1971, s. 24)
- 2.3 31972 L 0274: Rådets direktiv 72/274/EEG av den 20 juli 1972 (EGT L 171, 29.7.1972, s. 37)
- 2.4 31972 L 0418: Rådets direktiv 72/418/EEG av den 6 december 1972 (EGT L 287, 26.12.1972, s. 22)

- 2.5 31973 L 0438: Rådets direktiv 73/438/EEG av den 11 december 1973 (EGT L 356, 27.12.1973, s. 79)
- 2.6 31975 L 0444: Rådets direktiv 75/444/EEG av den 26 juni 1975 (EGT L 196, 26.7.1975, s. 6)
- 2.7 31978 L 0055: Rådets direktiv 78/55/EEG av den 19 december 1977 (EGT L 16, 20.1.1978, s. 23)
- 2.8 31978 L 0692: Rådets direktiv 78/692/EEG av den 25 juli 1978 (EGT L 236, 26.8.1978, s. 13)
- 2.9 31978 L 1020: Rådets direktiv 78/1020/EEG av den 5 december 1978 (EGT L 350, 14.12.1978, s. 27)
- 2.10 31979 L 0692: Rådets direktiv 79/692/EEG av den 24 juli 1979 (EGT L 205, 13.8.1979, s. 1)
- 2.11 31986 L 0155: Rådets direktiv 86/155/EEG av den 22 april 1986 (EGT L 118, 7.5.1986, s. 23)
- 2.12 31988 L 0332: Rådets direktiv 88/332/EEG av den 13 juni 1988 (EGT L 151, 17.6.1988, s. 82)
- 2.13 31988 L 0380: Rådets direktiv 88/380/EEG av den 13 juni 1988 (EGT L 187, 16.7.1988, s. 31)

2.14 31996 L 0072: Rådets direktiv 96/72/EG av den 18 november 1996 (EGT L 304, 27.11.1996, s. 10)

2.15 31998 L 0095: Rådets direktiv 98/95/EG av den 14 december 1998 (EGT L 25, 1.2.1999, s. 1)

2.16 31998 L 0096: Rådets direktiv 98/96/EG av den 14 december 1998 (EGT L 25, 1.2.1999, s. 27)

2.17 32001 L 0064: Rådets direktiv 2001/64/EG av den 31 augusti 2001 (EGT L 234, 1.9.2001, s. 60)

2.18 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

2.19 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EG av den 22 december 2004 (EUT L 14, 18.1.2005, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

3. 31966 L 0402: Rådets direktiv 66/402/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av stråsäd (EGT 125, 11.7.1966, s. 2309),

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 3.1 31969 L 0060: Rådets direktiv 69/60/EEG av den 18 februari 1969 (EGT L 48, 26.2.1969, s. 1)
- 3.2 31971 L 0162: Rådets direktiv 71/162/EEG av den 30 mars 1971 (EGT L 87, 17.4.1971, s. 24)
- 3.3 31972 L 0274: Rådets direktiv 72/274/EEG av den 20 juli 1972 (EGT L 171, 29.7.1972, s. 37)
- 3.4 31972 L 0418: Rådets direktiv 72/418/EEG av den 6 december 1972 (EGT L 287, 26.12.1972, s. 22)
- 3.5 31973 L 0438: Rådets direktiv 73/438/EEG av den 11 december 1973 (EGT L 356, 27.12.1973, s. 79)
- 3.6 31975 L 0444: Rådets direktiv 75/444/EEG av den 26 juni 1975 (EGT L 196, 26.7.1975, s. 6)
- 3.7 31978 L 0055: Rådets direktiv 78/55/EEG av den 19 december 1977 (EGT L 16, 20.1.1978, s. 23)
- 3.8 31978 L 0692: Rådets direktiv 78/692/EEG av den 25 juli 1978 (EGT L 236, 26.8.1978, s. 13)

- 3.9 31978 L 1020: Rådets direktiv 78/1020/EEG av den 5 december 1978 (EGT L 350, 14.12.1978, s. 27)
- 3.10 31979 L 0692: Rådets direktiv 79/692/EEG av den 24 juli 1979 (EGT L 205, 13.8.1979, s. 1)
- 3.11 31986 L 0155: Rådets direktiv 86/155/EEG av den 22 april 1986 (EGT L 118, 7.5.1986, s. 23)
- 3.12 31988 L 0332: Rådets direktiv 88/332/EEG av den 13 juni 1988 (EGT L 151, 17.6.1988, s. 82)
- 3.13 31988 L 0380: Rådets direktiv 88/380/EEG av den 13 juni 1988 (EGT L 187, 16.7.1988, s. 31)
- 3.14 31996 L 0072: Rådets direktiv 96/72/EG av den 18 november 1996 (EGT L 304, 27.11.1996, s. 10)
- 3.15 31998 L 0095: Rådets direktiv 98/95/EG av den 14 december 1998 (EGT L 25, 1.2.1999, s. 1)
- 3.16 31998 L 0096: Rådets direktiv 98/96/EG av den 14 december 1998 (EGT L 25, 1.2.1999, s. 27)
- 3.17 32001 L 0064: Rådets direktiv 2001/64/EG av den 31 augusti 2001 (EGT L 234, 1.9.2001, s. 60)

3.18 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

3.19 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EG av den 22 december 2004 (EUT L 14, 18.1.2005, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

4. 31968 L 0193: Rådets direktiv 68/193/EEG av den 9 april 1968 om saluföring av vegetativt förökningsmaterial av vinstockar (EGT L 93, 17.4.1968, s. 15)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

4.1 31971 L 0140: Rådets direktiv 71/140/EEG av den 22 mars 1971 (EGT L 71, 25.3.1971, s. 16)

4.2 31974 L 0648: Rådets direktiv 74/648/EEG av den 9 december 1974 (EGT L 352, 28.12.1974, s. 43)

4.3 31978 L 0055: Rådets direktiv 78/55/EEG av den 19 december 1977 (EGT L 16, 20.1.1978, s. 23)

4.4 31978 L 0692: Rådets direktiv 78/692/EEG av den 25 juli 1978 (EGT L 236, 26.8.1978, s. 13)

- 4.5 31986 L 0155: Rådets direktiv 86/155/EEG av den 22 april 1986 (EGT L 118, 7.5.1986, s. 23)
- 4.6 31988 L 0332: Rådets direktiv 88/332/EEG av den 13 juni 1988 (EGT L 151, 17.6.1988, s. 82)
- 4.7 32002 L 0011: Rådets direktiv 2002/11/EG av den 14 februari 2002 (EGT L 53, 23.2.2002, s. 20)
- 4.8 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)
- 4.9 32003 R 1829: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 (EUT L 268, 18.10.2003, s. 1),

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

- 5. 31998 L 0056: Rådets direktiv 98/56/EG av den 20 juli 1998 (EGT L 226, 13.8.1998, s. 16)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 5.1 32003 R 0806: Rådets förordning (EG) nr 806/2003 av den 14 april 2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1),

5.2 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

6. 31999 L 0105: Rådets direktiv 1999/105/EG av den 22 december 1999 om saluföring av skogsodlingsmaterial (EGT L 11, 15.1.2000, s. 17), inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som har införlivats senast den 31 december 2024.

7. 32002 L 0053: Rådets direktiv 2002/53/EG av den 13 juni 2002 om den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter (EGT L 193, 20.7.2002, s. 1),

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

7.1 32003 R 1829: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 (EUT L 268, 18.10.2003, s. 1),

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

8. 32002 L 0054: Rådets direktiv 2002/54/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av betutsäde (EGT L 193, 20.7.2002, s. 12)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

8.1 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

8.2 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EG av den 22 december 2004 (EUT L 14, 18.1.2005, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

9. 32002 L 0055: Rådets direktiv 2002/55/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av köksväxter (EGT L 193, 20.7.2002, s. 33)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

9.1 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

9.2 32003 R 1829: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 (EUT L 268, 18.10.2003, s. 1),

9.3 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EG av den 22 december 2004 (EUT L 14, 18.1.2005, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

10. 32002 L 0056: Rådets direktiv 2002/56/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsädespotatis (EGT L 193, 20.7.2002, s. 60)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 10.1 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

11. 32002 L 0057: Rådets direktiv 2002/57/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av olje- och spånadsväxter (EGT L 193, 20.7.2002, s. 74)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 11.1 32002 L 0068: Rådets direktiv 2002/68/EG av den 19 juli 2002 (EGT L 195, 24.7.2002, s. 32)

- 11.2 32003 L 0061: Rådets direktiv 2003/61/EG av den 18 juni 2003 (EUT L 165, 3.7.2003, s. 23)

- 11.3 32004 L 0117: Rådets direktiv 2004/117/EG av den 22 december 2004 (EUT L 14, 18.1.2005, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

12. 32008 L 0072: Rådets direktiv 2008/72/EG av den 15 juli 2008 om saluförande av annat föröknings- och plantmaterial av grönsaker än utsäde (EUT L 205, 1.8.2008, s. 28), inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som har införlivats senast den 31 december 2024.
13. 32008 L 0090: Rådets direktiv 2008/90/EG av den 29 september 2008 om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion (EUT L 267, 8.10.2008, s. 8), inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som har införlivats senast den 31 december 2024.

C. Växtskyddsmedel

14. 32009 R 1107: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 14.1 32013 R 0518: Rådets förordning (EU) nr 518/2013 av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 72)
- 14.2 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)
- 14.3 32019 R 1009: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 av den 5 juni 2019 (EUT L 170, 25.6.2019, s. 1)

14.4 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassning:

I bilaga I ska Schweiz tillhöra Zon B – centrum.

15. 32009 L 0128: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (EUT L 309, 24.11.2009, s. 71)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

15.1 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

D. Växtskydd

16. 32016 R 2031: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 16.1 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)

- 16.2 32024 R 3115: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3115 av den 27 november 2024 (EUT L, 2024/3115, 16.12.2024)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

- a) I artikel 45.1 kan bilden av Schweiz flagga eller riksvapen användas i informationsmaterialet utöver eller i stället för unionens flagga.

- b) I bilaga VII kan bilden av Schweiz riksvapen användas på växtpasset i stället för unionens flagga.
- c) I bilaga VIII kan bilden av Schweiz riksvapen användas på sundhetscertifikat för export och återexport och intyg inför export i stället för unionens flagga. Certifikat och intyg utfärdas i Schweiz namn, och, där så krävs, ersätts beteckningen EU med beteckningen CH.
- d) När det gäller Schweiz ska hänvisningarna till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 tolkas som hänvisningar till relevant nationell lagstiftning.

E. Foder

17. 32002 L 0032: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/32/EG av den 7 maj 2002 om främmande ämnen och produkter i djurfoder (EGT L 140, 30.5.2002, s. 10)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 17.1 32009 R 0219: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 219/2009 av den 11 mars 2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 109)

- 17.2 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

18. 32003 R 1831: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser (EUT L 268, 18.10.2003, s. 29)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 18.1 32009 R 0596: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 596/2009 av den 18 juni 2009 (EUT L 188, 18.7.2009, s. 14)

- 18.2 32009 R 0767: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 av den 13 juli 2009 (EUT L 229, 1.9.2009, s. 1)

- 18.3 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

- 18.4 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

19. 32005 R 0183: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien (EUT L 35, 8.2.2005, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

19.1 32009 R 0219: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 219/2009 av den 11 mars 2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 109)

19.2 32019 R 0004: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/4 av den 11 december 2018 (EUT L 4, 7.1.2019, s. 1)

19.3 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

20. 32009 R 0767: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 av den 13 juli 2009 om utsläppande på marknaden och användning av foder, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 och om upphävande av rådets direktiv 79/373/EEG, kommissionens direktiv 80/511/EEG, rådets direktiv 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG och 96/25/EG samt kommissionens beslut 2004/217/EG (EUT L 229, 1.9.2009, s. 1) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassning:

Schweiz får fortsätta tillämpa bestämmelser i schweizisk lagstiftning som föreskriver begränsningar av användningen av foderråvaror som framställs av sorter av växter av släktet *Cannabis* för livsmedelsproducerande djur, utöver dem som föreskrivs i bilaga III till förordning (EG) nr 767/2009.

F. Djuravel

21. 31990 L 0428: Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (EGT L 224, 18.8.1990, s. 60)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 21.1 32008 L 0073: Rådets direktiv 2008/73/EG av den 15 juli 2008 (EUT L 219, 14.8.2008, s. 40)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

22. 32016 R 1012: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel) (EUT L 171, 29.6.2016, s. 66) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

G. Djurhälsa, bekämpning av zoonoser

23. 32016 R 0429: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 23.1 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassning:

I artikel 49.1 åtar sig Schweiz att bära kostnaderna för transport och ersättning av de antigener, vacciner och diagnostiska reagens som levereras till Schweiz enligt denna bestämmelse.

24. 32013 R 0576: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003 (EUT L 178, 28.6.2013, s. 1) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

25. 32001 R 0999: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (EGT L 147, 31.5.2001, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 25.1 32003 R 1128: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1128/2003 av den 16 juni 2003 (EUT L 160, 28.6.2003, s. 1)
- 25.2 32005 R 0932: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 932/2005 av den 8 juni 2005 (EUT L 163, 23.6.2005, s. 1)
- 25.3 32006 R 1923: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1923/2006 av den 18 december 2006 (EUT L 404, 30.12.2006, s. 1)
- 25.4 32009 R 0220: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 220/2009 av den 11 mars 2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 155)
- 25.5 32013 R 0517: Rådets förordning (EU) nr 517/2013 av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 1)
- 25.6 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

26. 32003 R 2160: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen (EUT L 325, 12.12.2003, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 26.1 32009 R 0596: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 596/2009 av den 18 juni 2009 (EUT L 188, 18.7.2009, s. 14)

- 26.2 32013 R 0517: Rådets förordning (EU) nr 517/2013 av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 1)

- 26.3 32016 R 0429: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

27. 32003 L 0099: Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG (EUT L 325, 12.12.2003, s. 31)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 27.1 32006 L 0104: Rådets direktiv 2006/104/EG av den 20 november 2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 352)

27.2 32009 R 0219: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 219/2009 av den 11 mars 2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 109)

27.3 32013 L 0020: Rådets direktiv 2013/20/EU av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 234)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

H. Livsmedel – allmänt

28. 32002 R 0178: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

28.1 32003 R 1642: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1642/2003 av den 22 juli 2003 (EUT L 245, 29.9.2003, s. 4)

28.2 32009 R 0596: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 596/2009 av den 18 juni 2009 (EUT L 188, 18.7.2009, s. 14)

28.3 32017 R 0745: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 (EUT L 117, 5.5.2017, s. 1)

28.4 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

28.5 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

- a) Schweiz ska delta i arbetet vid Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (nedan kallad *livsmedelsmyndigheten*).
- b) Schweiz ska i enlighet med artikel 9 i detta protokoll och bilaga II till detta protokoll bidra ekonomiskt till den verksamhet som avses i led a.
- c) Schweiz ska delta fullt ut i myndighetens styrelse och rådgivande grupp, och ska där ha samma rättigheter och skyldigheter som unionens medlemsstater, med undantag för rösträtt.
- d) Schweiziska experter ska när de väljs ut och utnämns delta fullt ut i vetenskapliga kommittéer och vetenskapliga paneler och ska ha samma rättigheter och skyldigheter som alla övriga experter som deltar där, i enlighet med tillämplig lagstiftning.

- e) Schweiz ska kunna utse behöriga organisationer som är verksamma inom områden inom myndighetens uppdrag och kan bistå myndigheten.
- f) Genom undantag från artikel 12.2 a i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen¹ får myndigheten, om den så beslutar, kontraktera schweiziska medborgare som åtnjuter fulla medborgerliga rättigheter. Myndigheten får godta Schweiz utstationering av experter.
- g) Schweiz ska bevilja myndigheten och dess personal, inom ramen för deras officiella uppgifter för myndigheten, den immunitet och de privilegier som anges i tillägg 2 och som grundar sig på artiklarna 1–6, 10–15, 17 och 18 i protokoll nr 7. Hänvisningar till motsvarande artiklar i det protokollet anges inom parentes för kännedom.
- h) Schweiz ska delta fullt ut i de nätverk som drivs av myndigheten och ska där ha samma rättigheter och skyldigheter som unionens medlemsstater.

I. Livsmedelshygien

29. 31989 L 0108: Rådets direktiv 89/108/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om djupfrysta livsmedel (EGT L 40, 11.2.1989, s. 34)

¹ Förordning nr 31 (EEG), 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen (EGT 45, 14.6.1962, s. 1385), inbegripet senare ändringar.

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

29.1 32003 R 1882: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1)

29.2 32006 L 0107: Rådets direktiv 2006/107/EG av den 20 november 2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 411)

29.3 32008 R 1137: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008 (EUT L 311, 21.11.2008, s. 1)

29.4 32013 L 0020: Rådets direktiv 2013/20/EU av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 234)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som integrerats senast den 31 december 2024.

30. 32004 R 0852: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

30.1 32009 R 0219: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 219/2009 av den 11 mars 2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 109)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som integrerats senast den 31 december 2024.

31. 32004 R 0853: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (EUT L 139, 30.4.2004, s. 55)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 31.1 32009 R 0219: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 219/2009 av den 11 mars 2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 109)

- 31.2 32013 R 0517: Rådets förordning (EU) nr 517/2013 av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 1)

- 31.3 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

- 31.4 32021 R 1756: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1756 av den 6 oktober 2021 (EUT L 357, 8.10.2021, s. 27)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

J. Livsmedel – ingredienser, spår och handelsnormer

32. 32002 L 0046: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG av den 10 juni 2002 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosttillskott (EGT L 183, 12.7.2002, s. 51)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

32.1 32008 R 1137: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008 (EUT L 311, 21.11.2008, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

33. 32003 R 2065: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2065/2003 av den 10 november 2003 om rökaremer som används eller är avsedda att användas i eller på livsmedel (EUT L 309, 26.11.2003, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

33.1 32009 R 0596: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 596/2009 av den 18 juni 2009 (EUT L 188, 18.7.2009, s. 14)

33.2 32019 R 1243: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019 (EUT L 198, 25.7.2019, s. 241)

33.3 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

34. 32006 R 1925: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1925/2006 av den 20 december 2006 om tillsättning av vitaminer och mineralämnen samt vissa andra ämnen i livsmedel (EUT L 404, 30.12.2006, s. 26)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 34.1 32008 R 0108: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 108/2008 av den 15 januari 2008 (EUT L 39, 13.2.2008, s. 11)

- 34.2 32011 R 1169: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 (EUT L 304, 22.11.2011, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

35. 32008 R 1331: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1331/2008 av den 16 december 2008 om fastställande av ett enhetligt förfarande för godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzymmer och livsmedelsaromer (EUT L 354, 31.12.2008, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 35.1 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

36. 32008 R 1332: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1332/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelsenzymmer och om ändring av rådets direktiv 83/417/EEG, rådets förordning (EG) nr 1493/1999, direktiv 2000/13/EG, rådets direktiv 2001/112/EG samt förordning (EG) nr 258/97 (EUT L 354, 31.12.2008, s. 7) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.
37. 32008 R 1333: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelstillsatser (EUT L 354, 31.12.2008, s. 16) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.
38. 32008 R 1334: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1334/2008 av den 16 december 2008 om aromer och vissa livsmedelsingredienser med aromgivande egenskaper för användning i och på livsmedel och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, förordningarna (EG) nr 2232/96 och (EG) nr 110/2008 samt direktiv 2000/13/EG (EUT L 354, 31.12.2008, s. 34)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

38.1 32011 R 1169: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 (EUT L 304, 22.11.2011, s. 18)

38.2 32014 R 0251: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 (EUT L 84, 20.3.2014, s. 14)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

39. 32013 R 0609: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 av den 12 juni 2013 om livsmedel avsedda för spädbarn och småbarn, livsmedel för speciella medicinska ändamål och komplett kostersättning för viktkontroll och om upphävande av rådets direktiv 92/52/EEG, kommissionens direktiv 96/8/EG, 1999/21/EG, 2006/125/EG och 2006/141/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/39/EG och kommissionens förordningar (EG) nr 41/2009 och (EG) nr 953/2009 (EUT L 181, 29.6.2013, s. 35) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.
40. 32015 L 2203: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2203 av den 25 november 2015 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kaseiner och kaseinater avsedda som livsmedel och om upphävande av rådets direktiv 83/417/EEG (EUT L 314, 1.12.2015, s. 1) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.
41. 32015 R 2283: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2283 av den 25 november 2015 om nya livsmedel och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001 (EUT L 327, 11.12.2015, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 41.1 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

K. Livsmedel – bekämpningsmedelsrester, rester av veterinärmedicinska läkemedel och föroreningar

42. 31993 R 0315: Rådets förordning (EEG) nr 315/93 av den 8 februari 1993 om fastställande av gemenskapsförfaranden för främmande ämnen i livsmedel (EGT L 37, 13.2.1993, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 42.1 32003 R 1882: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1)

- 42.2 32009 R 0596: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 596/2009 av den 18 juni 2009 (EUT L 188, 18.7.2009, s. 14)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

43. 32005 R 0396: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG (EUT L 70, 16.3.2005, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 43.1 32008 R 0299: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 299/2008 av den 11 mars 2008 (EUT L 97, 9.4.2008, s. 67)

43.2 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

44. 32009 R 0470: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 470/2009 av den 6 maj 2009 om gemenskapsförfaranden för att fastställa gränsvärden för farmakologiskt verksamma ämnen i animaliska livsmedel samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 2377/90 och ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 (EUT L 152, 16.6.2009, s. 11) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

- a) Vid tillämpningen av detta protokoll ska artiklarna 3, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 25, 27 inte tillämpas på Schweiz.
- b) Schweiz ska inte delta i ständiga kommittén för veterinärmedicinska läkemedel eller i expertgrupperna om veterinärmedicinska läkemedel.

Schweiz ska inte delta i och schweiziska experter ska inte rådfrågas om utarbetande av förslag och utkast som gäller fastställande av gränsvärden för farmakologiskt verksamma ämnen i animaliska livsmedel, om dessa fastställs inom ramen för förfaranden som gäller veterinärmedicinska läkemedel.

L. Material avsedda att komma i kontakt med livsmedel

45. 32004 R 1935: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG (EUT L 338, 13.11.2004, s. 4)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 45.1 32009 R 0596: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 596/2009 av den 18 juni 2009 (EUT L 188, 18.7.2009, s. 14)

- 45.2 32019 R 1381: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

46. 31984 L 0500: Rådets direktiv 84/500/EEG av den 15 oktober 1984 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om keramiska produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel (EGT L 277, 20.10.1984, s. 12) inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som har införlivats senast den 31 december 2024.

M. Livsmedelsmärkning, presentation och reklam för livsmedel samt närings- och hälsopåståenden

47. 32000 R 1760: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 820/97 (EGT L 204, 11.8.2000, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 47.1 32013 R 0517: Rådets förordning (EU) nr 517/2013 av den 13 maj 2013 (EUT L 158, 10.6.2013, s. 1)

- 47.2 32014 R 0653: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 653/2014 av den 15 maj 2014 (EUT L 189, 27.6.2014, s. 33)

- 47.3 32016 R 0429: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 (djurhälsolag) (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

48. 32006 R 1924: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 av den 20 december 2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel (EUT L 404, 30.12.2006, s. 9)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

48.1 32008 R 0107: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 107/2008 av den 15 januari 2008 (EUT L 39, 13.2.2008, s. 8)

48.2 32008 R 0109: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 109/2008 av den 15 januari 2008 om ändring av förordning (EG) nr 1924/2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel (EUT L 39, 13.2.2008, s. 14)

48.3 32011 R 1169: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 (EUT L 304, 22.11.2011, s. 18)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

49. 32011 R 1169: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004 (EUT L 304, 22.11.2011, s. 18)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

49.1 32015 R 2283: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2283 av den 25 november 2015 (EUT L 327, 11.12.2015, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

- a) Schweiz får fortsätta tillämpa bestämmelser i schweizisk lagstiftning som kräver obligatorisk märkning med ursprungsland eller härkomstplats, förutsatt att följande gäller för produkter med ursprung i unionen:
 - Det är godkänt att använda angivelsen ”EU” för produktionsland.
 - Livsmedelsföretagets namn eller företagsnamn samt dess adress uppfyller kraven på obligatorisk angivelse av produktionsland.
- b) Schweiz får fortsätta tillämpa bestämmelser i sin lagstiftning som kräver obligatorisk märkning av oavsiktliga spår av allergener i livsmedel.

50. 32011 L 0091: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/91/EU av den 13 december 2011 om identifikationsmärkning av livsmedelspartier (EUT L 334, 16.12.2011, s. 1)

N. Livsmedel – övrigt

51. 31999 L 0002: Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/2/EG av den 22 februari 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlats med joniserande strålning (EGT L 66, 13.3.1999, s. 16)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

51.1 32003 R 1882: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1)

51.2 32008 R 1137: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008 (EUT L 311, 21.11.2008, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

52. 31999 L 0003: Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/3/EG av den 22 februari 1999 om upprättande av en gemenskapsförteckning över livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlas med joniserande strålning (EGT L 66, 13.3.1999, s. 24)
53. 32009 L 0032: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/32/EG av den 23 april 2009 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om extraktionsmedel vid framställning av livsmedel och livsmedelsingredienser (EUT L 141, 6.6.2009, s. 31) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.
54. 32009 L 0054: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/54/EG av den 18 juni 2009 om utvinning och saluförande av naturliga mineralvatten (EUT L 164, 26.6.2009, s. 45) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av detta direktiv och som införlivats senast den 31 december 2024.

55. 32016 R 0052: Rådets förordning (Euratom) 2016/52 av den 15 januari 2016 om gränsvärden för radioaktiva ämnen i livsmedel och foder efter en kärnenergiolycka eller annan radiologisk nödsituation och om upphävande av förordning (Euratom) nr 3954/87 och kommissionens förordningar (Euratom) nr 944/89 och (Euratom) nr 770/90 (EUT L 13, 20.1.2016, s. 2) och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

O. Genetiskt modifierade organismer

Det gränsvärde som avses i artikel 7.1 a, första strecksatsen, i detta protokoll fastställs i artiklarna 12.2 och 24.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder (EUT L 268, 18.10.2003, s. 1)

Foder som har framställts av genetiskt modifierade organismer som nämns i artikel 7.1 a, andra strecksatsen, i detta protokoll är godkänt enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 1829/2003.

P. Djurens välbefinnande

56. 32005 R 0001: Rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97 (EUT L 3, 5.1.2005, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 56.1 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Bestämmelserna i denna förordning ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassning:

I artikel 1.3 ska följande mening läggas till:

”Schweiz får fortsätta att tillämpa bestämmelserna i sin lagstiftning om transport av djur inom Schweiz, inbegripet transitering av nötkreatur, får, getter, grisar, hästar och fjäderfä avsedda för slakt och fastställande av att sådan transitering är tillåten endast med järnväg eller flyg i Schweiz.”

57. 32009 R 1099: Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning (EUT L 303, 18.11.2009, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

57.1 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

Q. Animaliska biprodukter

58. 32009 R 1069: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter) (EUT L 300, 14.11.2009, s. 1)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 58.1 32010 L 0063: Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU av den 22 september 2010 (EUT L 276, 20.10.2010, s. 33)
- 58.2 32013 R 1385: Rådets förordning (EU) nr 1385/2013 av den 17 december 2013 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 86)
- 58.3 32017 R 0625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1)
- 58.4 32019 R 1009: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 av den 5 juni 2019 (EUT L 170, 25.6.2019, s. 1)

och inklusive de rättsakter som antagits på grundval av denna förordning och som införlivats senast den 31 december 2024.

R. Sanitära och fytosanitära åtgärder – Övriga

59. 31996 L 0022: Rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan samt av β -agonister vid animalieproduktion och om upphävande av direktiv 81/602/EEG, 88/146/EEG och 88/299/EEG (EGT L 125, 23.5.1996, s. 3)

i dess ändrade lydelse enligt följande rättsakter:

- 59.1 32003 L 0074: Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/74/EG av den 22 september 2003 (EUT L 262, 14.10.2003, s. 17)

- 59.2 32008 L 0097: Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/97/EG av den 19 november 2008 (EUT L 318, 28.11.2008, s. 9)

Bestämmelserna i detta direktiv ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassning:

Artikel 11.2 b ska inte tillämpas på eller i Schweiz.

S. Antimikrobiell resistens

60. 32019 R 0006: Artikel 107 (med undantag för punkt 6) och artikel 118 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG (EUT L 4, 7.1.2019, s. 43) jämförda med artikel 37.5 i samma förordning, inbegripet de rättsakter som antagits på grundval av dessa bestämmelser och som har införlivats senast den 31 december 2024.

Artikel 107.5 ska, vid tillämpningen av detta protokoll, läsas med följande anpassningar:

- a) Läkemedel innehållande antimikrobiella medel eller grupper av antimikrobiella medel som uteslutande ska användas för behandling av vissa infektioner hos människor i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1255 (EU L 191, 20.7.2022, s. 58) får inte användas för djur.
- b) Rättsakter antagna på grundval av artikel 107.6 i förordning (EU) 2019/6 ska inte ska förstås som inbegripna i hänvisningen till artikel 107 i förordning (EU) 2019/6.
- c) Schweiz och Schweiz experter ska inte delta i ständiga kommittén för veterinärmedicinska läkemedel eller i expertgrupperna om veterinärmedicinska läkemedel. Schweiz ska inte delta i, och Schweiz experter inte rådfrågas om, förberedelser av förslag och utkast som gäller tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av veterinärmedicinska läkemedel.

61. 32019 R 0004: Artikel 17.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/4 av den 11 december 2018 om tillverkning, utsläppande på marknaden, användning av foder som innehåller läkemedel, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 och om upphävande av rådets direktiv 90/167/EEG (EUT L 4, 7.1.2019, s. 1).

TILLÄMPNING AV ARTIKEL 9 I PROTOKOLLET OM INRÄTTANDE AV ETT
GEMENSAMT OMRÅDE FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET

ARTIKEL 1

Förteckning över verksamhet vid unionens byråer, informationssystem och andra verksamheter till vilka Schweiz ska bidra ekonomiskt

Schweiz ska bidra ekonomiskt till

a) följande byråer:

- Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa), inrättad genom förordning (EG) nr 178/2002¹.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

b) följande informationssystem:

- Europhyt-portalen, inrättad genom kommissionens direktiv 94/3/EG av den 21 januari 1994¹.
- Systemet för snabb varning för livsmedel och foder (Rasff), inrättat genom förordning (EG) nr 178/2002².
- Europeiska kommissionens onlineplattform för sanitär och fytosanitär certifiering (Traces), inrättad genom förordning (EU) 2017/625³.
- EU:s informationssystem för djursjukdomar (Adis), inrättat genom förordning (EU) 2020/2002⁴.

¹ Kommissionens direktiv 94/3/EG av den 21 januari 1994 om ett förfarande för anmälan om kvarhållande av en försändelse eller en skadegörare som har sitt ursprung i tredje land och som utgör en överhängande fara för växtskyddet (EGT L 32, 5.2.1994, s. 37).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1).

⁴ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/2002 av den 7 december 2020 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller anmälan och rapportering av förtecknade sjukdomar inom unionen, vad gäller format och förfaranden för inlämnande och rapportering av unionsövervakningsprogram och av utrotningsprogram och för ansökan om erkännande av sjukdomsfri status, och vad gäller det elektroniska informationssystemet (EUT L 412, 8.12.2020, s. 1)

c) följande andra verksamheter:

inga.

ARTIKEL 2

Betalningsvillkor

1. Betalningar enligt artikel 9 i protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter (nedan kallat *protokollet*) ska göras i enlighet med denna artikel.
2. När kommissionen utfärdar betalningsanmodan för budgetåret ska den meddela Schweiz följande uppgifter:
 - a) Beloppet för det operativa bidraget.
 - b) Deltagaravgiftens belopp.

3. Kommissionen ska så snart som möjligt och senast den 16 april varje budgetår meddela Schweiz följande uppgifter avseende Schweiz deltagande:

- a) Beloppet för åtagandebemyndiganden i den årliga antagna unionsbudgeten som förts upp i den eller de relevanta posterna i unionens budget, för varje unionsbyrå för det berörda året, med beaktande för varje byrå eventuella justerade operativa bidrag enligt definitionen i artikel 1, samt beloppen för åtagandebemyndiganden i förhållande till unionens antagna budget för det berörda året för den relevanta budgeten för informationssystem och andra verksamheter, som omfattar Schweiz deltagande i enlighet med artikel 1.
- b) Storleken på den deltagaravgift som avses i artikel 9.7 i protokollet.
- c) När det gäller byråer, under år N+1, de belopp i budgetåtaganden som gjorts för åtagandebemyndiganden som beviljats år N under den eller de relevanta posterna i unionens budget i förhållande till unionens årliga budget och som förts upp i den relevanta posten i unionens budget för år N.

4. På grundval av sitt budgetförslag ska kommissionen så snart som möjligt, dock senast den 1 september under budgetåret, göra en skattning av informationen enligt punkt 3 a och b.

5. Kommissionen ska till Schweiz senast den 16 april och, om tillämpligt för den berörda byrån, informationssystemet eller andra verksamheten, tidigast den 22 oktober och senast den 31 oktober varje budgetår, utfärda en betalningsanmodan som motsvarar Schweiz bidrag enligt protokollet för var och en av de byråer, informationssystem och andra verksamheter som Schweiz deltar i.

6. Den eller de betalningsanmodanden som avses i punkt 5 ska ordnas i delbetalningar enligt följande:

- a) Varje års första delbetalning, avseende den betalningsanmodan som ska utfärdas senast den 16 april, ska motsvara ett belopp upp till ett belopp likvärdigt med den skattning av det årliga ekonomiska bidraget till den byrå, det informationssystem eller den andra verksamhet i fråga som avses i punkt 4.

Schweiz ska betala det belopp som anges i denna betalningsanmodan senast 60 dagar efter det att betalningsanmodan har utfärdats.

- b) I tillämpliga fall ska årets andra delbetalning, avseende den betalningsanmodan som ska utfärdas tidigast den 22 oktober och senast den 31 oktober, motsvara differensen mellan det belopp som avses i punkt 4 och det belopp som avses i punkt 5 om det belopp som avses i punkt 5 är högre.

Schweiz ska betala det belopp som anges i denna betalningsanmodan senast den 21 december.

För varje betalningsanmodan får Schweiz göra separata betalningar för varje byrå, informationssystem eller andra verksamhet.

7. För protokollets första tillämpningsår ska kommissionen utfärda en enda betalningsanmodan senast 90 dagar efter protokollets ikraftträdande.

Schweiz ska betala det belopp som anges i denna betalningsanmodan senast 60 dagar efter det att betalningsanmodan har utfärdats.

8. Om det ekonomiska bidraget betalas för sent ska Schweiz betala dröjsmålsränta på det utestående beloppet från och med förfallodagen till och med den dag då hela det utestående beloppet betalats.

Räntesatsen för fordringar som inte betalats på förfallodagen ska vara den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner enligt offentliggörande i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning* och som gäller den första dagen i den månad då förfallodagen infaller eller 0 %, beroende på vilken som är högst, plus 3,5 procentenheter.

ARTIKEL 3

Anpassning av Schweiz ekonomiska bidrag till unionens byråer mot bakgrund av genomförandet

Justeringen av Schweiz ekonomiska bidrag till unionens byråer ska göras år N+1 då det ursprungliga operativa bidraget ska justeras uppåt eller nedåt med differensen mellan det ursprungliga operativa bidraget och ett justerat bidrag som beräknas genom att tillämpa bidragsnyckeln för år N på beloppet för budgetåtaganden som gjorts för åtagandebemyndiganden som beviljats år N under den eller de relevanta posterna i unionens budget. I tillämpliga fall ska differensen för varje byrå beakta det procentbaserade justerade operativa bidraget enligt definitionen i artikel 1.

ARTIKEL 4

Övergångsbestämmelser

Om detta protokoll inte träder i kraft den 1 januari ska denna artikel tillämpas genom undantag från artikel 2.

Vad gäller det operativa bidrag som ska betalas för året i fråga för den berörda byrån, informationssystemet eller andra verksamheten, i enlighet med artikel 9 i protokollet och artiklarna 1–3 i denna bilaga, ska det operativa bidraget för det första året av protokollets genomförande minskas tidsproportionellt genom att beloppet för det årliga operativa bidraget multipliceras med kvoten av

- antalet kalenderdagar från och med dagen för protokollets ikraftträdande till och med den 31 december det aktuella året, och
- det totala antalet kalenderdagar under det aktuella året.

SKILJEDOMSTOL

KAPITEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

ARTIKEL I.1

Tillämpningsområde

Om en av parterna (nedan kallade *parterna*) hänskjuter en tvist för skiljedom i enlighet med artikel 20.2 eller 21.2 i protokollet om inrättande av ett gemensamt område för livsmedelssäkerhet till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter (nedan kallat *protokollet*), ska reglerna i detta tillägg tillämpas.

ARTIKEL I.2

Registreringsenhets- och sekretariatstjänster

Den internationella byrån vid permanenta skiljedomstolen i Haag (nedan kallad *den internationella byrån*) ska utföra en registreringsenhets funktioner och tillhandahålla nödvändiga sekretariatstjänster.

ARTIKEL I.3

Meddelanden om och beräkning av tidsfrister

1. Meddelanden, inbegripet förslag, får sändas med vilket kommunikationsmedel som helst som intygar att de överförts eller som gör det möjligt att intyga detta.
2. Sådana meddelanden får endast sändas elektroniskt om en adress har angetts eller godkänts av en part särskilt för detta ändamål.
3. Sådana meddelanden som delges parterna ska, när det gäller Schweiz, sändas till den schweiziska avdelningen för Europafrågor vid det federala utrikesministeriet och, när det gäller unionen, till kommissionens rättstjänst.

4. Alla tidsfrister som fastställs i detta tillägg ska löpa från och med dagen efter det att en händelse inträffar eller en åtgärd vidtas. Om den sista dagen för överlämnande av en handling infaller på en arbetsfri dag vid unionens institutioner eller vid Schweiz förvaltning ska tidsperioden för överlämnandet av handlingen löpa ut påföljande arbetsdag. Arbetsfria dagar som faller inom tidsfristen ska räknas.

ARTIKEL I.4

Meddelande om skiljeförfarande

1. Den part som tar initiativ till skiljeförfarande (nedan kallad *sökanden*) ska sända ett meddelande om skiljeförfarande till den andra parten (nedan kallad *svaranden*) och till den internationella byrån.
2. Ett skiljedomsförfarande ska anses ha inletts dagen efter det att svaranden har tagit emot meddelandet om skiljeförfarande.
3. Meddelandet om skiljeförfarande ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Begäran om att tvisten ska hänskjutas till skiljedomsförfarande.
 - b) Parternas namn, adress och kontaktuppgifter.
 - c) Namn på och adress till sökandens ombud.

- d) Den rättsliga grunden för förfarandet (artikel 20.2 eller 21.2 i protokollet) och
 - i) i de fall som avses i artikel 20.2 i protokollet, den tvistefråga som officiellt tagits upp för lösning på gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhets dagordning i enlighet med artikel 21.1 i protokollet, och
 - ii) i de fall som avses i artikel 21.2 i protokollet, skiljedomstolens beslut, eventuella genomförandeåtgärder enligt artikel 20.5 i protokollet och de omtvistade kompensationsåtgärderna.
 - e) Angivande av en regel som orsakar eller har samband med tvisten.
 - f) En kortfattad beskrivning av tvisten.
 - g) Utseendet av en skiljeman eller, om fem skiljemän ska utnämnas, utseendet av två skiljemän.
4. I de fall som avses i artikel 20.3 i protokollet får meddelandet om skiljeförfarande också innehålla information om behovet av att hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol.
5. Eventuella påståenden om tillräckligheten av meddelandet om skiljedomsförfarande får inte hindra inrättandet av skiljedomstolen. Tvisten ska avgöras slutgiltigt av skiljedomstolen.

ARTIKEL I.5

Svar på meddelandet om skiljeförfarande

1. Inom 60 dagar från mottagandet av meddelandet om skiljeförfarande ska svaranden skicka ett svar på meddelandet om skiljeförfarande till sökanden och den internationella byrån, som ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Parternas namn, adress och kontaktuppgifter.
 - b) Namn på och adress till svarandens ombud.
 - c) Svar på de uppgifter som lämnats i meddelandet om skiljeförfarande i enlighet med artikel I.4.3 d–f.
 - d) Utseendet av en skiljeman eller, om fem skiljemän ska utnämnas, utseendet av två skiljemän.
2. I de fall som avses i artikel 20.3 i protokollet får svaret på meddelandet om skiljeförfarande också innehålla ett svar på de uppgifter som lämnats i meddelandet om skiljeförfarande i enlighet med artikel I.4.4 i denna bilaga och information om behovet av att hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol.

3. Avsaknad av, eller ofullständigt eller för sent, svar från svaranden på meddelandet om skiljeförfarande får inte hindra att en skiljedomstol upprättas. Tvisten ska avgöras slutgiltigt av skiljedomstolen.

4. Om svaranden i sitt svar på meddelandet om skiljeförfarande begär att skiljedomstolen ska bestå av fem skiljemän, ska sökanden utse ytterligare en skiljeman inom 30 dagar från mottagandet av svaret på meddelandet om skiljeförfarande.

ARTIKEL I.6

Ombud och biträde

1. Parterna ska företräddas i skiljedomstolen av ett eller flera ombud. Ombuden får biträddas av rådgivare eller advokater.

2. Varje ändring av ombuden eller deras adresser ska meddelas den andra parten, den internationella byrån och skiljedomstolen. Skiljedomstolen får när som helst, på eget initiativ eller på begäran av en part, begära bevis för de befogenheter som tilldelats parternas ombud.

KAPITEL II

SKILJEDOMSTOLENS SAMMANSÄTTNING

ARTIKEL II.1

Antal skiljemän

Skiljedomstolen ska bestå av tre skiljemän. Om sökanden i sitt meddelande om skiljeförfarande eller svaranden i sitt svar på meddelandet om skiljeförfarande så begär ska skiljedomstolen bestå av fem skiljemän.

ARTIKEL II.2

Utnämning av skiljemän

1. Om tre skiljemän ska utnämnas ska var och en av parterna utse en av dem. De två skiljemän som utnämns av parterna ska välja den tredje skiljemannen, som ska vara skiljedomstolens ordförande.
2. Om fem skiljemän ska utnämnas ska var och en av parterna utse två av dem. De fyra skiljemän som utnämns av parterna ska välja den femte skiljemannen, som ska vara skiljedomstolens ordförande.

3. Om skiljemännen inom 30 dagar efter utseendet av den sista skiljeman som utnämns av parterna inte har nått en överenskommelse om valet av skiljedomstolens ordförande, ska ordföranden utnämnas av permanenta skiljedomstolens generalsekreterare.

4. För att bistå vid valet av skiljemän som ska ingå i skiljedomstolen ska en vägledande förteckning upprättas, och vid behov uppdateras, över personer med de kvalifikationer som avses i punkt 6 och den ska vara gemensam för alla bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar samt för avtalet mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om hälsa, upprättat i [...] den [...] (nedan kallat *avtalet om hälsa*), avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter, upprättat i Luxemburg den 21 juni 1999 (nedan kallat *avtalet om handel med jordbruksprodukter*) samt avtalet mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets regelbundna ekonomiska bidrag för att minska ekonomiska och sociala skillnader i Europeiska unionen, upprättat i [...] den [...] (nedan kallat *avtalet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag*). Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska för tillämpningen av protokollet anta och uppdatera denna förteckning genom ett beslut.

5. Om en part underlåter att utse en skiljeman ska permanenta skiljedomstolens generalsekreterare utnämna den skiljemannen från den förteckning som avses i punkt 4. I avsaknad av en sådan förteckning ska skiljemannen utnämnas genom att den permanenta skiljedomstolens generalsekreterare lottar bland de personer som formellt har föreslagits av en part eller båda parterna för tillämpningen av punkt 4.

6. De personer som ingår i skiljedomstolen ska vara högt kvalificerade personer, med eller utan anknytning till parterna, vars oberoende och avsaknad av intressekonflikter garanteras tillsammans med ett brett spektrum av erfarenheter. I synnerhet ska de ha dokumenterad sakkunskap inom juridik och de frågor som omfattas av detta protokoll; de får inte ta emot instruktioner från någon av parterna; och de ska uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering vad gäller frågor som har samband med tvisten. Skiljedomstolens ordförande ska också ha erfarenhet av tvistlösningsförfaranden.

ARTIKEL II.3

Skiljemännens förklaringar

1. När en person kan komma att utnämnas till skiljeman ska han eller hon rapportera alla omständigheter som kan ge upphov till berättigade tvivel om hans eller hennes opartiskhet eller oberoende. Från och med utnämningen och under hela skiljeförfarandet ska en skiljeman utan dröjsmål rapportera sådana omständigheter till parterna och till övriga skiljemän, om han eller hon inte redan har gjort det.
2. En skiljeman får avsättas om det föreligger omständigheter som skulle kunna ge upphov till berättigade tvivel om skiljemannens opartiskhet eller oberoende.
3. En part får endast begära att en skiljeman som den har utnämnt avsätts av ett skäl som den har fått kännedom om efter utnämningen.

4. Om en skiljeman underlåter att agera eller om det rättsligt eller faktiskt är omöjligt för en skiljeman att fullgöra sitt uppdrag, ska det förfarande för avsättande av skiljemän som anges i artikel II.4 tillämpas.

ARTIKEL II.4

Avsättande av skiljemän

1. En part som önskar avsätta en skiljeman ska lämna in en begäran om avsättning inom 30 dagar från den dag då parten underrättades om utnämningen av skiljemannen eller inom 30 dagar från den dag då parten fick kännedom om de omständigheter som avses i artikel II.3.
2. Begäran om avsättning ska skickas till den andra parten, till den avsatta skiljemannen, till övriga skiljemän och till den internationella byrån. Den ska ange skälen till begäran om avsättning.
3. När en begäran om avsättning har gjorts kan den andra parten godta begäran om avsättning. Skiljemannen i fråga får också själv avgå. Godtagandet eller avgången innebär inte ett erkännande av skälen till begäran om avsättning.
4. Om den andra parten inte godtar begäran om avsättning, eller om skiljemannen i fråga inte själv avgår, inom 15 dagar från dagen för underrättelsen om begäran om avsättning får den part som begär avsättningen begära att generalsekreteraren för den permanenta skiljedomstolen fattar ett beslut om avsättningen.
5. Om inte parterna kommer överens om något annat ska skälen till beslutet anges i det beslut som avses i punkt 4.

ARTIKEL II.5

Ersättande av skiljeman

1. Om det är nödvändigt att ersätta en skiljeman under skiljeförfarandet ska, om inte annat följer av punkt 2 i denna artikel, en ersättare utnämnas eller väljas i enlighet med det förfarande i artikel II.2 som är tillämpligt på utnämningen eller valet av den skiljeman som ska ersättas. Detta förfarande ska tillämpas även om en part inte har utövat sin rätt att utnämna eller delta i utnämningen av den skiljeman som ska ersättas.
2. Om en skiljeman ersätts ska förfarandet återupptas i det skede då den ersatta skiljemannen upphörde att utföra sina uppgifter, såvida inte skiljedomstolen beslutar något annat.

ARTIKEL II.6

Ansvarsbefrielse

Utom vid avsiktliga fel eller grov vårdslöshet avstår parterna i största möjliga utsträckning enligt gällande lag från att väcka talan mot skiljemännen för en handling eller underlåtenhet i samband med skiljeförfarandet.

KAPITEL III

SKILJEFÖRFARANDET

ARTIKEL III.1

Allmänna bestämmelser

1. Dagen för inrättandet av skiljedomstolen ska vara den dag då den sista skiljemannen godtog sin utnämning.
2. Skiljedomstolen ska säkerställa att parterna behandlas lika och att var och en av dem i ett lämpligt skede av förfarandet har tillräckliga möjligheter att hävda sina rättigheter och lägga fram sin sak. Skiljedomstolen ska genomföra förfarandet på ett sådant sätt att förseningar och onödiga utgifter undviks och det säkerställs att tvisten mellan parterna löses.
3. En förhandling ska anordnas, såvida inte skiljedomstolen beslutar något annat, efter att ha hört parterna.
4. När en part skickar ett meddelande till skiljedomstolen ska den göra detta genom den internationella byrån och samtidigt skicka en kopia till den andra parten. Den internationella byrån ska skicka en kopia av detta meddelande till var och en av skiljemännen.

ARTIKEL III.2

Plats för skiljeförfarandet

Skiljeförfarandet äger rum i Haag. Skiljedomstolen får, om exceptionella omständigheter så kräver, sammanträda på en annan plats som den anser lämplig för sina överläggningar.

ARTIKEL III.3

Språk

1. Förfarandespråken ska vara franska och engelska.
2. Skiljedomstolen får besluta att alla handlingar som bifogas inlagan eller svaromålet och alla ytterligare handlingar som på originalspråket läggs fram under förfarandet ska åtföljas av en översättning till ett av förfarandespråken.

ARTIKEL III.4

Inlaga

1. Sökanden ska sända sin inlaga skriftligen till svaranden och till skiljedomstolen via den internationella byrån, inom den tidsfrist som fastställts av skiljedomstolen. Sökanden får besluta att betrakta sitt meddelande om skiljeförfarande enligt artikel I.4 som en inlaga, förutsatt att det också uppfyller villkoren i punkterna 2 och 3 i denna artikel.

2. Inlagan ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Den information som anges i artikel I.4.3 b–f.
 - b) En redogörelse för de faktiska omständigheter som lagts fram till stöd för yrkandet.
 - c) De rättsliga argument som anförts till stöd för yrkandet.
3. Inlagan ska i möjligaste mån åtföljas av alla handlingar och andra bevis som den sökande tar upp eller hänvisa till dem. I de fall som avses i artikel 20.3 i protokollet ska inlagan i möjligaste mån också innehålla uppgifter om behovet av att hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol.

ARTIKEL III.5

Svaromål

1. Svaranden ska sända svaromålet skriftligen till sökanden och till skiljedomstolen via den internationella byrån, inom den tidsfrist som fastställts av skiljedomstolen. Svaranden får besluta att betrakta svaret på det meddelande om skiljeförfarande som avses i artikel I.5 som ett svaromål, förutsatt att svaret på meddelandet om skiljeförfarande också uppfyller villkoren i punkt 2 i denna artikel.

2. Svaromålet ska innehålla svar på de punkter i inlagan som anges i enlighet med artikel III.4.2 a–c i detta tillägg. Det ska i möjligaste mån åtföljas av alla handlingar och andra bevis som svaranden nämner eller hänvisa till dem. I de fall som avses i artikel 20.3 i protokollet ska inlagan i möjligaste mån också innehålla uppgifter om behovet av att hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol.
3. I svaromålet, eller i ett senare skede av skiljeförfarandet om skiljedomstolen beslutar att omständigheterna motiverar en försening, får svaranden inge ett genkäromål förutsatt att skiljedomstolen är behörig att pröva frågan.
4. Artikel III.4.2 och III.4.3 ska tillämpas på ett genkäromål.

ARTIKEL III.6

Skiljedomshörighet

1. Skiljedomstolen ska avgöra om den är behörig på grundval av artikel 20.2 eller 21.2 i protokollet.
2. I de fall som avses i artikel 20.2 i protokollet ska skiljedomstolen ha mandat att pröva den tvistefråga som officiellt förts upp, för lösning, på gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhets dagordning i enlighet med artikel 20.1 i protokollet.

3. I de fall som avses i artikel 21.2 i protokollet ska den skiljedomstol som har prövat huvudmålet ha mandat att pröva proportionaliteten i de omtvistade kompensationsåtgärderna, inbegripet när dessa åtgärder helt eller delvis har vidtagits genom ett annat bilateralt avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar eller i avtalet om handel med jordbruksprodukter.
4. En invändning om rättegångshinder till följd av att skiljedomstolen inte är behörig ska göras senast i svaromålet eller, om det rör sig om ett genkärsmål, i svaret. Det faktum att en part har utnämnt en skiljeman eller deltagit i utnämningen ska inte frånta parten rätten att göra en sådan invändning om rättegångshinder. Invändningen om att tvisten skulle överskrida skiljedomstolens behörighet och därmed utgöra ett rättegångshinder ska göras så snart frågan som påstås leda till att behörigheten överskrids tas upp under skiljeförfarandet. Skiljedomstolen får under alla omständigheter bifalla en invändning om rättegångshinder som görs efter det att den fastställda tidsfristen har löpt ut, om den anser att förseningen berodde på ett giltigt skäl.
5. Skiljedomstolen får fatta ett avgörande om den invändning om rättegångshinder som avses i punkt 4 antingen genom att behandla den som en preliminär fråga eller genom avgörandet i saken.

ARTIKEL III.7

Andra skriftliga inlagor

Skiljedomstolen ska, efter att ha samrått med parterna, besluta vilka andra skriftliga inlagor utöver inlagan och svaromålet som parterna ska eller får inge och den ska fastställa tidsfristen för ingivandet av dessa andra inlagor.

ARTIKEL III.8

Tidsfrister

1. De tidsfrister som skiljedomstolen fastställer för översändande av de skriftliga handlingarna, inbegripet inlagan och svaromålet, får inte överstiga 90 dagar såvida inte parterna kommer överens om något annat.
2. Skiljedomstolen ska fatta sitt slutliga beslut inom 12 månader från den dag då den inrättades. Under exceptionella, särskilt svåra omständigheter får skiljedomstolen förlänga denna period med upp till ytterligare tre månader.
3. De tidsfrister som anges i punkterna 1 och 2 ska halveras
 - a) på sökandens eller svarandens begäran om skiljedomstolen, inom 30 dagar efter begäran och efter att ha hört den andra parten, beslutar att ärendet är brådskande, eller
 - b) om parterna är överens om detta.
4. I de fall som avses i artikel 21.2 i protokollet ska skiljedomstolen fatta sitt slutliga beslut inom sex månader från den dag då kompensationsåtgärderna anmälades i enlighet med artikel 21.1 i protokollet.

ARTIKEL III.9

Hänskjutande av ärenden till Europeiska unionens domstol

1. Med tillämpning av artiklarna 17 och 20.3 i protokollet ska skiljedomstolen hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol.
2. Skiljedomstolen får när som helst under förfarandet hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol, förutsatt att skiljedomstolen med tillräcklig exakthet kan fastställa de rättsliga och faktiska omständigheterna i målet och de rättsliga frågor som den ger upphov till.

Förfarandet vid skiljedomstolen ska tillfälligt avbrytas fram till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat sitt avgörande.

3. Varje part får skicka en motiverad begäran till skiljedomstolen om hänskjutande till Europeiska unionens domstol. Skiljedomstolen ska avslå en sådan begäran om den anser att de villkor för hänskjutande till Europeiska unionens domstol som avses i punkt 1 inte är uppfyllda. Om skiljedomstolen avslår en parts begäran om hänskjutande till Europeiska unionens domstol ska den motivera sitt beslut i avgörandet i saken.
4. Skiljedomstolen ska hänskjuta ärendet till Europeiska unionens domstol genom ett meddelande. Meddelandet ska innehålla åtminstone följande uppgifter:
 - a) En kortfattad beskrivning av tvisten.
 - b) Den eller de unionsrättsakter och/eller bestämmelser i protokollet som ärendet avser.

- c) Det unionsrättsliga begrepp som ska tolkas i enlighet med artikel 17.2 i protokollet.

Skiljedomstolen ska meddela parterna att ärendet hänskjutits till Europeiska unionens domstol.

5. Europeiska unionens domstol ska på motsvarande sätt tillämpa de interna förfaranderegler som är tillämpliga för dess utövande av sin behörighet att meddela förhandsavgöranden om tolkningen av fördragen och rättsakter som antagits av unionens institutioner, organ och byråer.

6. Ombud och advokater som är behöriga att företräda parterna vid skiljedomstolen enligt artiklarna I.4, I.5, III.4 och III.5 ska vara behöriga att företräda parterna vid Europeiska unionens domstol.

ARTIKEL III.10

Interimistiska åtgärder

1. I de fall som avses i artikel 21.2 i protokollet får endera parten när som helst under skiljeförfarandet ansöka om interimistiska åtgärder som innebär att kompensationsåtgärderna tillfälligt avbryts.

2. Ansökningar enligt punkt 1 ska innehålla uppgifter om saken, de omständigheter som ställer krav på skyndsamhet och de grunder avseende faktiska och rättsliga omständigheter på vilka de interimistiska åtgärderna vid första påseendet framstår som befogade. Ansökningarna ska innehålla alla tillgängliga bevis och bevisuppgifter till stöd för att de interimistiska åtgärderna ska beviljas.

3. Den part som begär de interimistiska åtgärderna ska skicka sin ansökan skriftligen till den andra parten och till skiljedomstolen via den internationella byrån. Skiljedomstolen ska fastställa en kort tidsfrist inom vilken den andra parten får inkomma med skriftliga eller muntliga synpunkter.
4. Skiljedomstolen ska inom en månad från inlämnandet av den ansökan som avses i punkt 1 anta ett beslut om att tillfälligt avbryta de omtvistade kompensationsåtgärderna om följande villkor är uppfyllda:
- a) Skiljedomstolen är vid första påseendet övertygad om att det finns skäl att pröva det ärende som den part som begärt de interimistiska åtgärderna har anfört i sin ansökan.
 - b) Skiljedomstolen anser att den part som begär de interimistiska åtgärderna skulle lida allvarlig och irreparabel skada om inte kompensationsåtgärderna tillfälligt avbryts i avvaktan på dess slutliga beslut.
 - c) Den skada som den part som begär de interimistiska åtgärderna åsamkas genom en omedelbar tillämpning av de omtvistade kompensationsåtgärderna väger tyngre än intresset av en omedelbar och effektiv tillämpning av dessa åtgärder.
5. Det tillfälliga avbrott av förfarandet som avses i artikel III.9.2 andra stycket ska inte tillämpas på förfaranden enligt denna artikel.
6. Ett beslut som fattas av skiljedomstolen i enlighet med punkt 4 ska endast ha interimistisk verkan och det ska inte påverka skiljedomstolens avgörande i saken.

7. Det tillfälliga avbrottet ska upphöra när det slutliga beslutet enligt artikel 21.2 i protokollet fattas, såvida inte skiljedomstolens beslut i enlighet med punkt 4 i denna artikel fastställer ett tidigare datum för när det tillfälliga avbrottet ska upphöra.

8. Vid tillämpningen av denna artikel ska skiljedomstolen för att undvika tveksamheter när den beaktar intressena hos den part som begär de interimistiska åtgärderna respektive den andra partens intressen beakta intressena hos parternas enskilda och ekonomiska aktörer, men detta övervägande ska inte innebära att sådana enskilda personer eller ekonomiska aktörer ges talerätt inför skiljedomstolen.

ARTIKEL III.11

Bevis

1. Varje part ska lägga fram bevis för de faktiska omständigheter som ligger till grund för dess talan eller försvar.

2. Skiljedomstolen får på begäran av en part eller på eget initiativ begära relevant information från parterna som den anser vara nödvändig och lämplig. Skiljedomstolen ska fastställa en tidsfrist inom vilken parterna ska besvara denna begäran.

3. Skiljedomstolen får på begäran av en part eller på eget initiativ begära all information som den anser lämplig från andra källor. Skiljedomstolen får också begära expertutlåtanden på det sätt den anser lämpligt och i förekommande fall på de villkor som parterna kommit överens om.

4. All information som skiljedomstolen inhämtar enligt denna artikel ska göras tillgänglig för parterna, och parterna får lämna synpunkter på denna information till skiljedomstolen.
5. Efter att ha inhämtat synpunkter från den andra parten ska skiljedomstolen vidta lämpliga åtgärder för att behandla eventuella frågor som tas upp av en part med avseende på skydd av personuppgifter, sekretess och berättigat intresse av konfidentiell behandling.
6. Skiljedomstolen ska vara domare när det gäller de framlagda bevisens tillåtlighet, relevans och styrka.

ARTIKEL III.12

Förhandlingar

1. När en förhandling ska äga rum ska skiljedomstolen, efter att ha samrått med parterna, i tillräckligt god tid i förväg underrätta parterna om datum, tid och plats för förhandlingen.
2. Förhandlingen ska vara offentlig om inte domstolen, när synnerliga skäl föreligger, på eget initiativ eller på begäran av parterna, bestämmer något annat.
3. Protokoll från varje förhandling ska upprättas och undertecknas av skiljedomstolens ordförande. Endast dessa protokoll ska vara giltiga.

4. Skiljedomstolen får besluta att hålla förhandlingen virtuellt i enlighet med den internationella byråns praxis. Parterna ska i god tid informeras om denna praxis. I sådana fall ska punkt 1, i tillämpliga delar, och punkt 3 tillämpas.

ARTIKEL III.13

Underlåtenhet

1. Om sökanden utan att ange en godtagbar anledning inte har lämnat in sin inlaga inom den tidsfrist som fastställs i denna bilaga eller av skiljedomstolen ska skiljedomstolen besluta att skiljeförfarandet ska avslutas, såvida det inte finns olösta frågor som kan kräva ett avgörande och om skiljedomstolen anser det lämpligt.

Om svaranden utan att ange en godtagbar anledning inte har inkommit med sitt svar på meddelandet om skiljeförfarande eller sitt svaromål inom den tidsfrist som fastställs i detta tillägg eller av skiljedomstolen ska skiljedomstolen besluta att förfarandet ska fortsätta, utan att det ska anses att denna underlåtenhet i sig utgör ett godtagande av sökandens påståenden.

Andra stycket är också tillämpligt om sökanden underlåter att svara på ett genkärsmål.

2. Om en part som är vederbörligen kallad i enlighet med artikel III.12.1 inte inställer sig vid en förhandling, och inte anger en godtagbar anledning för sin underlåtenhet att göra detta, får skiljedomstolen fortsätta skiljeförfarandet.

3. Om en part som vederbörligen har uppmanats av skiljedomstolen att lägga fram ytterligare bevis underlåter att göra detta inom de fastställda tidsfristerna utan att ange en godtagbar anledning för sin underlåtenhet får skiljedomstolen fatta ett avgörande på grundval av de bevis som den förfogar över.

ARTIKEL III.14

Avslutande av förfarandet

1. Om det påvisas att parterna har haft rimliga möjligheter att framföra sina argument får skiljedomstolen förklara förfarandet avslutat.

2. Skiljedomstolen får, på eget initiativ eller på begäran av en part, när som helst innan den har fattat sitt beslut besluta att återuppta förfarandet om den anser det nödvändigt på grund av exceptionella omständigheter.

KAPITEL IV

BESLUT

ARTIKEL IV.1

Beslut

Skiljedomstolen ska sträva efter att fatta enhälliga beslut. Om det emellertid visar sig omöjligt att fatta ett enhälligt beslut ska skiljedomstolens beslut fattas av en majoritet av skiljemännen.

ARTIKEL IV.2

Formen hos och verkan av skiljedomstolens beslut

1. Skiljedomstolen får fatta separata beslut i olika frågor vid olika tidpunkter.
2. Alla beslut ska utfärdas skriftligen och vara motiverade. De ska vara slutliga och bindande för parterna.
3. Skiljedomstolens beslut ska undertecknas av skiljemännen och innehålla uppgifter om den dag då det fattades och om platsen för skiljeförfarandet. En kopia av beslutet som undertecknats av skiljemännen ska överlämnas till parterna av den internationella byrån.

4. Den internationella byrån ska offentliggöra skiljedomstolens beslut.

När skiljedomstolens beslut offentliggörs ska den internationella byrån respektera relevanta regler om skydd av personuppgifter, sekretess och berättigat intresse av konfidentiell behandling.

De regler som avses i andra stycket ska vara identiska för alla bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar samt för hälsoavtalet, avtalet om handel med jordbruksprodukter och avtalet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska vid tillämpningen av protokollet anta och uppdatera dessa regler genom ett beslut.

5. Parterna ska utan dröjsmål rätta sig efter skiljedomstolens alla beslut.

6. I de fall som avses i artikel 20.2 i protokollet ska skiljedomstolen, efter att ha inhämtat parternas synpunkter, i avgörandet i saken fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken parterna ska rätta sig efter dess beslut i enlighet med artikel 20.5 i protokollet, med beaktande av parternas interna förfaranden.

ARTIKEL IV.3

Tillämplig lag, tolkningsregler, medlare

1. Den tillämpliga lagen består av protokollet, de unionsrättsakter till vilka det hänvisas i protokollet samt alla andra regler i internationell rätt som är relevanta för tillämpningen av dessa instrument.

2. Skiljedomstolen ska fatta beslut i enlighet med de tolkningsregler som avses i artikel 17 i protokollet.
3. Om ett tvistlösningsorgan tidigare har fattat beslut om proportionaliteten hos kompensationsåtgärder enligt något av de andra bilaterala avtal som anges i artikel 21.2 i protokollet ska det vara bindande för skiljedomstolen.
4. Skiljedomstolen får inte fatta beslut som medlare eller i överensstämmelse med rätt och billighet (*ex aequo et bono*).

ARTIKEL IV.4

Ömsesidigt godtagbar lösning eller andra skäl till att avsluta förfarandet

1. Parterna får när som helst gemensamt komma överens om en lösning på tvisten. De ska gemensamt meddela skiljedomstolen varje sådan lösning. Om lösningen måste godkännas enligt relevanta inhemska förfaranden i någon av parterna ska detta krav anges i anmälan, och skiljedomsförfarandet tillfälligt avbrytas. Om det inte krävs något sådant godkännande, eller vid underrättelse om att de inhemska godkännandeförfarandena slutförts, ska skiljeförfarandet vara avslutat.
2. Om sökanden under förfarandet skriftligen underrättar skiljedomstolen om att den inte önskar fullfölja förfarandet, och om svaranden vid den tidpunkt då skiljedomstolen mottar underrättelsen ännu inte har vidtagit någon åtgärd i förfarandet, ska skiljedomstolen utfärda ett beslut i vilket det officiellt anges att förfarandet har avslutats. Skiljedomstolen ska besluta om kostnaderna, och de ska bäras av sökanden om detta framstår som motiverat på grund av den partens agerande.

3. Om skiljedomstolen innan den har fattat ett beslut drar slutsatsen att ett fortsatt förfarande har blivit meningslöst, eller omöjligt av andra skäl än de som avses i punkterna 1 och 2, ska den underrätta parterna om sin avsikt att utfärda ett beslut som avslutar förfarandet.

Första stycket är inte tillämpligt om det finns olösta frågor som kan kräva ett avgörande och om skiljedomstolen anser det lämpligt.

4. Skiljedomstolen ska överlämna en kopia till parterna av det beslut som avslutar skiljeförfarandet eller av det beslut som fattats genom överenskommelse mellan parterna, undertecknat av skiljemännen. Artikel IV.2.2–IV.2.5 ska tillämpas på skiljedomsbeslut som fattas genom överenskommelse mellan parterna.

ARTIKEL IV.5

Rättelse av skiljedomstolens beslut

1. Inom 30 dagar från mottagandet av skiljedomstolens beslut får en part, genom att underrätta den andra parten och skiljedomstolen via den internationella byrån, begära att skiljedomstolen i texten till sitt beslut rättar eventuella räknefel, skriv- eller tryckfel eller andra fel eller utelämnanden av liknande slag. Om skiljedomstolen anser att begäran är motiverad ska den rätta detta inom 45 dagar från det att begäran mottagits. Begäran ska inte ha suspensiv verkan på den tidsfrist som anges i artikel IV.2.6.

2. Skiljedomstolen får på eget initiativ inom 30 dagar från det att den meddelat sitt beslut göra de rättelser som avses i punkt 1.
3. De rättelser som avses i punkt 1 i denna artikel ska göras skriftligen och utgöra en integrerad del av beslutet. Artikel IV.2.2–IV.2.5 ska tillämpas.

ARTIKEL IV.6

Skiljemännens arvoden

1. De arvoden som avses i artikel IV.7 ska vara rimliga med hänsyn till ärendets komplexitet, den tid som skiljemännen lagt ned på det och alla andra relevanta omständigheter.
2. En förteckning över den dagliga ersättningen och högsta och lägsta antal timmar ska upprättas, och vid behov uppdateras, och den ska vara gemensam för alla bilaterala avtal på de områden av den inre marknaden där Schweiz deltar samt för avtalet om hälsa, avtalet om handel med jordbruksprodukter och avtalet om Schweiz regelbundna ekonomiska bidrag. Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet ska för tillämpningen av protokollet anta och uppdatera denna förteckning genom ett beslut.

ARTIKEL IV.7

Kostnader

1. Varje part ska bära sina egna kostnader och hälften av skiljedomstolens kostnader.

2. Skiljedomstolen ska ange sina kostnader i sitt avgörande i saken. Dessa kostnader får endast omfatta följande:

- a) Skiljemännens arvoden, vilka ska anges separat för varje skiljeman och fastställas av skiljedomstolen själv i enlighet med artikel IV.6.
- b) Resekostnader och andra omkostnader för skiljemännen.
- c) Den internationella byråns arvoden och utgifter.

3. De kostnader som avses i punkt 2 ska vara rimliga med hänsyn till det belopp som tvisten gäller, tvistens komplexitet, den tid som skiljemännen och eventuella experter som utnämnts av skiljedomstolen har lagt ned på den samt alla andra relevanta omständigheter.

ARTIKEL IV.8

Deposition av kostnader

1. När skiljeförfarandet inleds får den internationella byrån begära att parterna deponerar lika stora belopp som ett förskott för de kostnader som avses i artikel IV.7.2.

2. Under skiljeförfarandet får den internationella byrån begära ytterligare depositioner från parterna utöver dem som avses i punkt 1.

3. Alla belopp som parterna deponerar i enlighet med denna artikel ska betalas till den internationella byrån som ska använda den för att täcka de faktiska kostnaderna, och då särskilt de arvoden som betalas till skiljemännen och till den internationella byrån.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL V.1

Ändringar

Gemensamma kommittén för livsmedelssäkerhet får genom beslut anta ändringar av detta tillägg.

IMMUNITET OCH PRIVILEGIER FÖR EUROPEISKA MYNDIGHETEN FÖR
LIVSMEDELSSÄKERHET

ARTIKEL 1

(motsvarande artikel 1 i protokoll (nr 7))

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhets (nedan kallad *myndigheten*) lokaler och byggnader ska vara okränkbara. De får inte genomsökas, beslagtas, konfiskeras eller exproprieras. Myndighetens egendom och tillgångar får inte utan tillstånd från domstolen bli föremål för några administrativa eller rättsliga tvångsåtgärder.

ARTIKEL 2

(motsvarande artikel 2 i protokoll (nr 7))

Myndighetens arkiv ska vara okränkbara.

ARTIKEL 3

(motsvarande artiklarna 3 och 4 i protokoll (nr 7))

1. Myndigheten, dess tillgångar, inkomster och övrig egendom ska vara befriade från alla direkta skatter.
2. Varor och tjänster som exporteras till myndigheten för tjänstebruk från Schweiz och eller som tillhandahålls myndigheten i Schweiz ska inte omfattas av några indirekta skatter och avgifter.
3. Befrielse från mervärdesskatt ska beviljas om det faktiska inköpspriset som är angivet i fakturan eller motsvarande dokument för varan eller tjänsten uppgår till minst hundra schweiziska franc (inklusive skatter och avgifter). Myndigheten ska vara befriad från alla tullar, förbud och restriktioner vad avser import och export av varor som är avsedda för tjänstebruk. Varor som på detta sätt har förts in i en stat får inte avyttras – vare sig detta sker mot betalning eller inte – inom Schweiz, om det inte sker på villkor som godkänts av Schweiz regering.
4. Befrielse från mervärdesskatt, punktskatt och andra indirekta skatter ska beviljas i form av eftergift efter uppvisande av erforderliga schweiziska ansökningsformulär till leverantören av varor eller tjänster.
5. Ingen befrielse ska beviljas för sådana skatter och avgifter som utgör betalning för allmännyttiga tjänster.

ARTIKEL 4

(motsvarande artikel 5 i protokoll (nr 7))

Vad avser myndighetens officiella meddelanden och översändandet av alla dess dokument ska byrå inom Schweiz åtnjuta samma behandling som staten i fråga ger diplomatiska beskickningar.

Myndighetens officiella korrespondens och andra former av officiella meddelanden får inte censureras.

ARTIKEL 5

(motsvarande artikel 6 i protokoll (nr 7))

Identitetshandling från unionen som utställs till myndighetens ledamöter och anställda ska godtas som giltig resehandling inom Schweiz territorium. Dessa identitetshandlingar ska utställas till tjänstemän och övriga anställda enligt de villkor som fastställts i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen och anställningsvilkoren för övriga anställda i unionen¹.

¹. Förordning nr 31 (EEG), 11 (EKSG) om tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen (EGT 45, 14.6.1962, s. 1385), inbegripet senare ändringar.

ARTIKEL 6

(motsvarande artikel 10 i protokoll (nr 7))

Företrädare för de medlemsstater i unionen som deltar i myndighetens arbete, deras rådgivare och tekniska experter ska i sin tjänsteutövning och under resan till och från mötesplatsen i Schweiz åtnjuta sedvanliga privilegier, immunitet och lättnader.

ARTIKEL 7

(motsvarande artikel 11 i protokoll (nr 7))

Inom Schweiz territorium och oberoende av statstillhörighet ska tjänstemän och övriga anställda vid myndigheten

- a) åtnjuta immunitet mot rättsliga förfaranden vad avser handlingar som de har begått i sin tjänsteutövning, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden, om inte annat följer av bestämmelserna i de fördrag som dels behandlar reglerna för tjänstemännens och de anställdas ansvar gentemot unionen, dels Europeiska unionens domstols behörighet att döma i tvister mellan unionen och dess tjänstemän och övriga anställda. De ska åtnjuta denna immunitet även efter det att deras uppdrag har upphört,
- b) tillsammans med sina äkta makar och av dem försörjda familjemedlemmar vara undantagna från bestämmelser om begränsning av invandring och formaliteter för registrering av utlänningar,

- c) beviljas samma lättnader i fråga om valuta- och växlingsbestämmelser som normalt beviljas tjänstemän i internationella organisationer,
- d) när de tillträder sin tjänst i Schweiz, ha rätt att tullfritt föra in sitt bohag och sina personliga tillhörigheter, samt ha rätt att tullfritt föra ut sitt bohag och sina personliga tillhörigheter när deras tjänstgöringstid i landet är slut, om inte annat följer av de villkor som den schweiziska regeringen i båda fallen anser nödvändiga,
- e) ha rätt att tullfritt införa ett motorfordon för personligt bruk som antingen förvärvats enligt gällande regler för hemmamarknaden i det land där de senast var bosatta eller i det land där de är medborgare, samt ha rätt att tullfritt föra ut fordonet, om inte annat följer av de villkor som den schweiziska regeringen i båda fallen anser nödvändiga.

ARTIKEL 8

(motsvarande artikel 12 i protokoll (nr 7))

Myndighetens tjänstemän och övriga anställda ska vara skyldiga att betala skatt till unionen på de löner och arvoden de får av myndigheten enligt de villkor och det förfarande som fastställs i unionsrätten.

De ska vara befriade från schweiziska federala, kantonala och kommunala skatter på löner och arvoden de får av myndigheten.

ARTIKEL 9

(motsvarande artikel 13 i protokoll (nr 7))

Myndighetens tjänstemän och övriga anställda som enbart på grund av sin tjänsteutövning i myndigheten skatterättsligt bosätter sig inom Schweiz territorium vid tiden för sitt tjänstetillträde vid myndigheten, ska – vad avser inkomst- och förmögenhetsbeskattning samt arvsskatt och tillämpningen av avtal om undvikande av dubbelbeskattning som ingåtts mellan Schweiz och unionens medlemsstater – i både Schweiz och i den stat där personerna skatterättsligt är bosatta behandlas som om de fortfarande var bosatta på sin tidigare bostadsort, förutsatt att denna befinner sig inom en av unionens medlemsstater. Detta gäller även för äkta makar, förutsatt att de inte utövar någon egen yrkesverksamhet, och för barn som de personer som avses i denna artikel försörjer och har hand om.

Lös egendom som tillhör de personer som avses i första stycket och som finns i Schweiz ska vara befriad från arvsskatt i Schweiz. Vid fastställande av sådan skatt ska den lösa egendomen anses finnas i den stat där personerna skatterättsligt är bosatta, om inte annat följer av tredje lands rätt och eventuell tillämpning av bestämmelser i internationella avtal om dubbelbeskattning.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel ska inte hänsyn tas till en bostadsort som enbart beror på tjänsteutövning inom andra internationella organisationer.

ARTIKEL 10

(motsvarande artikel 14 i protokoll (nr 7))

Unionsrätten ska fastställa ordningen för sociala förmåner för tjänstemän och övriga anställda i unionen.

Myndighetens anställda ska därför inte vara skyldiga att vara anslutna till det schweiziska sociala trygghetssystemet om de redan omfattas av ordningen för sociala förmåner för unionens tjänstemän och övriga anställda. Familjemedlemmar till myndighetens anställda vilka ingår i deras hushåll ska omfattas av ordningen för sociala förmåner för tjänstemän och övriga anställda i unionen om de inte är anställda av en annan arbetsgivare än myndigheten och förutsatt att de inte mottar sociala förmåner från en medlemsstat i unionen eller från Schweiz.

ARTIKEL 11

(motsvarande artikel 15 i protokoll (nr 7))

Unionsrätten ska fastställa de grupper av tjänstemän och övriga anställda vid myndigheten som helt eller delvis ska omfattas av bestämmelserna i artiklarna 7, 8 och 9.

Schweiz ska regelbundet underrättas om namn, ställning och adress på de tjänstemän och övriga anställda som ingår i dessa grupper.

ARTIKEL 12

(motsvarande artikel 17 i protokoll (nr 7))

Privilegier, immunitet och lättnader ska endast beviljas myndighetens tjänstemän och övriga anställda om det ligger i myndighetens intresse.

Myndigheten ska upphäva den immunitet som har beviljats en tjänsteman eller andra anställda, om myndigheten anser att upphävandet av immuniteten inte strider mot myndighetens intresse.

ARTIKEL 13

(motsvarande artikel 18 i protokoll (nr 7))

Myndigheten ska vid tillämpning av detta tillägg samarbeta med de ansvariga myndigheterna i Schweiz eller i medlemsstaterna i unionen.
